

Transpunerea 2014/17/UE

Directivei

Pe ordinea de zi a Ministerului Economiei se află un proiect de ordonanță de urgență (denumit în continuare "OUG"), ce are ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene în ceea ce privește contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale.

În conformitate cu Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, orice autoritate publică are obligația de a supune dezbaterii publice o inițiativă legislativă și de a acorda un termen de cel puțin 10 zile calendaristice pentru a da posibilitatea terților de a depune propuneri, opinii sau sugestii la respectivul proiect.

În cazul prezentei OUG termenul menționat anterior a început să curgă la data de 23.03.2016. În urma dezbaterilor ulterioare vor putea interveni modificări ale proiectului de lege, însă apreciem că acestea nu vor fi fundamentale, întrucât cadrul general al OUG este dictat de Directiva 2014/17/UE, act normativ ce a fost adoptat în anul 2014.

În primul rând, OUG va impune în sarcina creditorilor obligația de a contribui la educația financiară a consumatorilor. Astfel, entitățile care activează în domeniul creditelor imobiliare vor organiza, cel puțin anual, activități de informare a consumatorilor, având scopul de a conștientiza consumatorul cu privire la riscurile pe care și le asumă în momentul în care contractează un credit imobiliar.

Cel de-al doilea element de noutate constă în interzicerea utilizării unor practici de legare. Astfel, creditorii vor fi obligați să accepte orice poliță de asigurare prezentată de consumator, neputând constrânge consumatorul să încheie respectiva poliță la o societate agreată de creditor.

Proiectul legislativ reglementează și publicitatea legată de contractele de credit. Prin urmare, creditorii și intermediarii de credite vor fi obligați să ofere informații clare despre contractele pe care le utilizează, într-un limbaj uzual, pentru a se elimina orice incertitudine cu privire la obligațiile din sarcina consumatorului, reieșite din respectivul contract.

În acord cu obiectivul subliniat în paragraful anterior, Directiva 2014/17/UE a impus crearea unei Fișe Europene de Informații Standardizate, registru ce cuprinde întreaga ofertă de produse de creditare existentă pe piață. În acest mod, consumatorul va putea alege creditorul de la care va contracta creditul în cunoștință de cauză și conștient de implicațiile ulterioare încheierii contractului.

În altă ordine de idei, OUG va face referire la împrumuturile în valută contractate de către consumatori, urmare a riscurilor ridicate la care se supun aceștia din urmă. Astfel, creditorul va fi obligat să introducă în contractele de acest tip o clauză prin care va acorda consumatorului, pe tot parcursul derulării contractului, posibilitatea de a converti creditul într-o monedă alternativă. De asemenea, creditorul va trebui să includă în contract și alte aranjamente de reducere a riscului valutar.

În ceea ce privește entitățile de recuperare creanțe, sunt impuse obligații de informare a consumatorilor, dar și interzicerea unor practici. Deoarece activitatea entităților de recuperare creanțe s-a dezvoltat tot mai mult în ultimul timp, neexistând o imagine de ansamblu cu privire la numărul acestora și la activitatea desfășurată de acestea, entitățile de recuperare creanțe care doresc să desfășoare activitatea de recuperare creanțe vor trebui să se înregistreze la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor începând cu data de 21 iulie 2016. Activitățile de recuperare creanțe vor putea fi desfășurate doar de entitățile admise. De asemenea, este important de reținut faptul că proiectul de

lege impune un capital social minim subscris și vărsat în valoare de 500.000 lei.

Intermediarii de credite își vor putea desfășura activitatea doar dacă îndeplinesc criteriile prevăzute în propunere, dintre care amintim obligația de a deține și actualiza constant un nivel adecvat de cunoștințe și competență în raport cu efectuarea activităților de intermediere de credite sau cu furnizarea de servicii. Încălcarea prevederilor prezentului proiect va constitui contravenție și se va sancționa cu amendă cuprinsă între 10.000 și 100.000 de lei.

Un ultim aspect relevant vizează executarea silită a consumatorilor care se află în imposibilitate de a-și executa obligațiile contractuale. În acest caz, creditorii vor trebui să conlucreze cu consumatorul pentru a identifica cauza apariției dificultăților financiare și pentru a identifica metode eficiente de rambursare a creditului.

PwC Career-Boosting Game

PwC România a dat startul ediției din acest an a PwC Career-Boosting Game. Prin intermediul programului vor fi selectați până la 150 de studenți și absolvenți

București, 28 martie 2016 – PwC România a dat startul ediției din acest an a *PwC Career-Boosting Game*, o modalitate inovativă de a gestiona procesul de recrutare și selecție prin intermediul unei competiții bazate pe conceptul de *gamification*, care se referă la utilizarea gândirii și mecanicii jocurilor într-un context real, în mediul de business. Aceasta se adresează studenților și absolvenților interesați de o carieră în consultanță.

Competiția *PwC Career-Boosting Game* a fost lansată pe 16 martie, iar derularea acesteia va avea loc până pe 12 mai. Participanții vor intra într-o competiție dinamică, pe echipe, în care vor aborda teme de macro și micro-economie, vor interacționa pe Facebook, vor participa la workshop-uri de dezvoltare personală și vor cunoaște îndeaproape profesioniștii din cadrul PwC, cu ajutorul cărora își vor elabora proiectele.

Cele mai bune echipe vor câștiga premii în bani, iar unii dintre participanți vor putea fi selectați pentru un program de internship sau pentru poziții de consultant junior în cadrul PwC România.

“Este al doilea an în care derulăm acest joc. Impactul lui în campania de recrutare de anul trecut a fost foarte bun, conceptul în sine fiind apreciat atât de participanți, cât și de colegii noștri. Mai mult decât atât, ne-a oferit ocazia de a ne apropia de ceea ce își doresc candidații, într-o manieră care să fie utilă și să adauge valoare atât candidaților cât și organizației. Lecția cea mai importantă pentru tot ceea ce înseamnă campaniile de recrutare și selectare a tinerilor absolvenți este că trebuie să creăm un spațiu potrivit pentru interacțiune, pentru ocazii reale, necosmetizate, de a cunoaște oamenii cu care vor lucra și de a arăta ceea ce sunt și ceea ce pot să facă. Acest joc este o ocazie foarte bună de contact și dialog de calitate și în ipostaze diverse. Iar acest lucru se obține mai greu într-un proces de recrutare tradițional. În mod clar vom investi în dezvoltarea acestui concept, cât și în ‘gamificarea’ etapelor ulterioare intrării în organizație”, a declarat Ramona Simulescu, Liderul de HR al PwC România.

„Pentru toți cei care vor fi parte din Career Boosting Game avem tot felul de surprize – de la întâlniri cu colegii și partenerii noștri, până la vizite în cadrul unor proiecte împreună cu echipele de Audit sau Consultanță Fiscală.

De asemenea, vor fi organizate seminariile care sa îi pregatească pe participanți pe teme de interes pentru nivelul lor de experiență, precum și jocuri și provocări specifice tinerei generații”, a adăugat Ramona Simulescu.

Câștigătorii concursului vor fi anunțați la sesiunea de premiere din luna mai, iar cei care vor fi selectați să facă parte din echipa PwC se vor alătura firmei din luna septembrie. Se estimează că prin intermediul acestui program vor fi selectați până la 150 de studenți și absolvenți.

Pentru acei candidați pentru care procesul clasic de selecție este o opțiune mai potrivită, PwC a deschis în paralel și toate pozițiile pentru care caută candidați, iar aceștia pot aplica online pe site-ul www.pwc.com/jobs, urmând ca cei selectați să fie invitați pentru testare și interviuri în vederea angajării.

Tax Magazine nr. 03 martie 2016

- **Cosmin Flavius Costaș**

Fiabilitatea dreptului sau nevoia de profesionalizare a dreptului fiscal și a actorilor din acest domeniu

- **Editorial**

Evoluții fiscale la nivelul Uniunii Europene

- **Valentin Durigu**

Cum mă afectează tranziția de la actuala la noua legislație vamală, la 1 mai 2016

- **Horățiu Sasu**

Două soluții privind cheltuielile cu salariile în 2016

- **Adam Al-Kadi**

Importing second-hand motor vehicles in European Union.
View on Romanian and Polish regulations

- **Anamaria Măstăcăneanu**

Consecințele nerecunoașterii dreptului de deducere după pronunțarea hotărârii CJUE din cauza Salomie și Oltean

- **Andrei Iancu**

Ex nunc sau ex tunc? Asta e întrebarea

- **Cosmin Flavius Costaș**

Noul regim al contribuțiilor sociale obligatorii (II)

- **Acțiuni preliminare în materie fi scală**

Litigiu fiscal. Acțiune preliminară declanșată de Curtea de Apel Cluj

- **Gabriela Bogasiu**

Taxa pe valoarea adăugată. Condiții pentru exercitarea dreptului de deducere. Prevalența fondului asupra formei

- **Cosmin Flavius Costaș**

Jurisprudență fi scală națională

- **Jurisprudența fiscală a instanțelor europene**

Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în intervalul 13 februarie 2016 – 25 martie 2016

Piața de fuziuni și achiziții din România a înregistrat în 2015 o creștere consistentă de peste 23%

Piața de M&A din România a înregistrat în 2015 o creștere consistentă de peste 23% comparativ cu 2014, valoarea totală a acestuia fiind estimată la 3,65 miliarde USD. Creșterea a

survenit în ciuda numărului mai redus de tranzacții înregistrate comparativ cu anul precedent. Față de nivelul de 36% din 2014, ponderea numărului de tranzacții care au fost făcute publice este 39% din cele 123 de tranzacții care au avut loc în 2015, valoarea medie a tranzacțiilor sub 100 milioane USD menținându-se constantă la 21 milioane USD.

După numărul de tranzacții, cele mai atractive sectoare au fost IT-ul și sectorul energetic și minier, acestea înregistrând și cele mai multe tranzacții (câte 13 de fiecare). Topul a fost completat de segmentul de *real estate* (12 tranzacții) și sectoarele de servicii și sănătate (câte 11 tranzacții în fiecare).

Majoritatea tranzacțiilor din 2015 au fost făcute de investitori străini, peste 60% din totalul tranzacțiilor fiind efectuate de investitori care și-au marcat în acest fel intrarea pe piață sau companii multinaționale care și-au consolidat poziția în România. La nivel regional, Slovacia este singura țară din Europa Centrală și de Est care a reușit să atragă o pondere mai mare de companii străine.

Comparativ cu 2014, când predominanți au fost investitorii din Germania și Austria, cei mai importanți investitori străini în 2015 au provenit din SUA. Astfel, aceștia au fost responsabili pentru 10% din investițiile străine, fiind urmați de cei din Irlanda și Marea Britanie, cu câte 8%.

La fel ca în 2014, doar 6% dintre tranzacțiile înregistrate au fost făcute de investitori români care au achiziționat ținte externe, unul din cele mai mici procente din regiune, situându-se la egalitate doar cu Bulgaria și Ungaria.

În 2015, majoritatea covârșitoare a investitorilor au fost strategici (83%), numărul tranzacțiilor efectuate de aceștia crescând cu 18% comparativ cu 2014, un trend prezent de altfel în toată regiunea, unde per total 78% din tranzacții au fost făcute de acest tip de investitori.

Creșterea valorică a pieței a fost susținută, printre altele și de tranzacțiile din domeniul financiar efectuate de jucători din domeniul bancar. Aici s-a înregistrat și cea mai mare tranzacție a anului, prin grupul italian UniCredit care a cumpărat pachetul de 45% din acțiuni deținut de Ion Țiriac la UniCredit Tiriatic Bank pentru aproximativ 771 milioane USD. Printre alte tranzacții importante a căror valoare nu a fost făcută publică amintim achiziția operatorului privat de sănătate, Regina Maria de către fondul britanic Mid-Europa Partners (estimată la o valoare de 148 milioane USD) sau achiziția Lafarge și Holcim România de către producătorul irlandez CRH, într-o mega tranzacție transfrontalieră estimată la 7.1 miliarde USD (din care aproximativ 439 milioane USD pentru activele din România).

Florin Vasilică, Liderul departamentului Asistență în tranzacții, EY România, declară:

„Anul 2015 a continuat efervescența anului precedent. Stabilitatea macroeconomică a readus sentimentul pozitiv în perspectivele de afaceri și a dat încredere investitorilor pentru implementarea strategiilor de dezvoltare.

Sectorul vedetă, din perspectiva valorii tranzacțiilor în 2015, atât în România, cât și în Europa Centrală și de Sud-est, a fost segmentul financiar-bancar, care ne așteptăm să fie în continuare activ alături de sectoare precum IT, producție, energie sau servicii.

Date fiind previziunile macroeconomice, precum și evoluția de până acum din anumite sectoare sau portofolii de investiții, ne așteptăm ca tranzacțiile transfrontaliere să crească, pe fondul soluțiilor strategice alese de anumiți jucători din sectoarele active în M&A, pentru a ține pasul cu firmele concurente care și-au consolidat deja poziția prin achiziții”.

Platformele economice comune și TVA

Pe măsura dezvoltării tehnologiei, unele operațiuni economice se mută în spațiul virtual. Există aplicații care pot facilita accesul la un mijloc de transport, aplicații care permit identificarea oportunităților de cazare, fotografiile oricărui *free lancer photographer* pot fi descărcate în schimbul unei remunerații, achizițiile de autoturisme second-hand se fac de obicei prin intermediul unei platforme specializate, iar ludomanii au acces online la diverse tipuri de jocuri, inclusiv de noroc, fără a mai fi nevoiți să se deplaseze.

În context, la nivel european, există preocupări pentru determinarea regulilor fiscale, în special ale celor în materie de TVA, aplicabile unor asemenea operațiuni. Cel mai probabil, creșterea cotei de piață pentru actori precum Airbnb, Uber, BlaBlaCar, Streetbank, GuestToGuest a determinat Comisia Europeană să solicite, într-o primă fază, Comitetului TVA, o opinie referitoare la taxarea noilor tipuri de operațiuni economice. În fapt, interesul vizează atât prestările de servicii constând în asigurarea accesului la o platformă economică comună (caz în care entitatea ce acordă accesul ar putea intra în sfera de aplicare a TVA), cât și livrările de bunuri sau prestările de servicii, uneori reciproce, efectuate prin intermediul unor asemenea platforme (caz în care persoanele fizice care livrează bunuri sau prestează servicii ar putea intra în sfera de aplicare a TVA).

Comitetul TVA, care oferă expertiză în ceea ce privește interpretarea și aplicarea Directivei 2006/112/CE, apreciază că ambele tipuri de activități pot intra în sfera de aplicare a TVA. Cu alte cuvinte, de principiu, atunci când o persoană

fizică își oferă serviciile prin intermediul unei platforme economice comune, se va evalua dacă ea desfășoară o „activitate economică” susceptibilă să conducă la considerarea acestei persoane drept o „persoană impozabilă”.

În această ambianță, este foarte posibil ca în perioada imediat următoare să existe eforturi de rescriere sau completare a regulilor în materie de TVA, la nivel european, pentru reglementarea fiscală a acestor domenii.

Contribuabil (in)activ. Efectele anulării parțiale a Ordinului președintelui ANAF nr. 1167/2009. Prin decizia civilă nr. 873 din 23 martie 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție a confirmat o soluție a Curții de Apel Alba Iulia și a menținut anularea parțială a Ordinului nr. 1167 din 2009 al președintelui ANAF, în sensul excluderii unui contribuabil din lista contribuabililor inactivi. Această soluție va fi probabil doar prima dintr-o listă mai lungă (întrucât există mai multe soluții similare ale instanțelor de fond, care își așteaptă confirmarea la Înalta Curte de Casație și Justiție). Prin urmare, se va pune și problema repunerii acestui contribuabil și a tuturor partenerilor săi comerciali în situația anterioară. Concret, organele fiscale vor fi nevoite: să reevalueze toate tranzacțiile contribuabilului în cauză, întrucât acesta a fost activ (în perioada 2009 – 2016, în speța noastră, de exemplu); să reformeze actele administrative fiscale care au drept premisă declararea unui contribuabil ca fiind inactiv; să retragă sesizările penale referitoare la pretinse prejudicii aduse bugetului public național, atunci când acestea au drept premisă starea de inactivitate fiscală a contribuabilului; să reevalueze situația tuturor celorlalți contribuabili cărora li s-a refuzat, în perioada relevantă, dreptul de a deduce TVA sau cheltuielile din relația cu un contribuabil declarat nelegal ca fiind inactiv. În fapt, acesta este prețul pe care fiscul îl plătește, la un interval de timp considerabil de la data emiterii unor acte administrative nelegale, în procedura de declarare a

inactivității fiscale.

Clauza de aprovizionare exclusivă și obligația de neconcurență în contractul de franciză. La nivel unional, Comisia Europeană a adoptat Regulamentul nr. 330/2010 privind aplicarea art. 101 (3) TFUE categoriilor de acorduri verticale și practici concertate prin care se oferă o definiție mai puțin rigidă a noțiunii de franciză. Orientările privind restricțiile verticale definesc acordurile de franciză drept acorduri verticale ce conțin licențe ale unor drepturi de proprietate intelectuală, referitoare în special la mărci comerciale sau semne și know-how, pentru folosința și distribuția de bunuri sau servicii.

Clauza de aprovizionare exclusivă (*exclusive purchase clause*) presupune ca francizatul să consimtă la aprovizionarea exclusivă de la francizor. Această obligație de cumpărare exclusivă acoperă două situații ipotetice posibile: francizorul impune o obligație exclusivă de furnizare a bunurilor sau serviciilor sau atunci când furnizorul solicită distribuitorilor să utilizeze o sursă de aprovizionare desemnată de către el pentru cumpărarea echipamentului sau pentru amenajarea sediului. Regulamentul nr. 330/2010 califică acest tip de clauză drept o obligație de neconcurență (*non-compete clause*). În condițiile în care obligațiile de neconcurență impuse pe o perioadă de maxim 5 ani nu sunt susceptibile de a fi prelungite în mod tacit iar obligațiile de cumpărare sunt în proporție de sub 80% din totalul de aprovizionare, indiferent de durată, acestea sunt considerate legale doar atunci când cota de piață a furnizorului sau a distribuitorului nu depășește 30%. Mai mult, nu este incident art. 101(1) TFUE atunci când obligația de neconcurență este necesară pentru menținerea identității comune și a reputației rețelei de franciză. Durata obligației de neconcurență este de asemenea irelevantă în situația în care aceasta nu depășește durata contractului de franciză.

Transferul substanțial al *know-how*-ului este specific

contractelor de franciză. Atunci când este necesară punerea în aplicare a contractelor și păstrarea identității comune și a reputației francizei, se poate justifica o obligație de neconcurență pentru întreaga durată a contractului. O asemenea clauză protejează investițiile făcute de către francizor pentru a dezvolta *know-how*-ul, care, odată transferat, nu mai poate fi retras: este necesar să furnizezi francizorului mijloacele de prevenire a utilizării *know-how*-ului, care este rezultatul investițiilor, de către competitori.

După încetarea contractului, o clauză de neconcurență post-contractuală poate fi impusă francizatului. Regulamentul nr. 330/2010 definește clauzele post-contractuale de neconcurență ca fiind "*orice obligație directă sau indirectă care interzice cumpărătorului, după încetarea acordului, să producă, să cumpere, să vândă sau să revândă bunurile sau serviciile*". Valabilitatea clauzelor de neconcurență post-contractuale este recunoscută în situațiile în care este indispensabilă protejarea *know-how*-ului transferat de la furnizor către cumpărător, cu condiția ca durata de timp să fie de maximum un an de la încetarea contractului și să fie limitată la sediul sau terenul unde distribuitorul a funcționat în cursul desfășurării contractului. În plus, obligația francizatului de a nu divulga *know-how*-ul către terțe părți, atâta timp cât acesta nu intră în domeniul public, este în mod general considerată necesară pentru protecția drepturilor de proprietate intelectuală ale francizorului și, dacă nu se află sub incidența art. 101(1) TFUE, să fie acoperită de Regulamentul Restricțiilor Verticale (Orientări privind restricțiile verticale, pct. 45).

Nelegalitatea suspendării automate a contestațiilor fiscale.

În prezent, există un număr impresionant de litigii fiscale în care, după stabilirea obligațiilor fiscale printr-un raport de inspecție fiscală și individualizarea lor printr-o decizie de impunere, autoritățile fiscale constată faptul că au dubii privind existența sau inexistența unor fapte penale și

sesizează Parchetul pentru a lămuri aceste dubii. Dincolo de precaritatea raționamentului juridic – pentru că aceste dubii, care au existat și la momentul întocmirii raportului de inspecție fiscală, excludeau caracterul cert al obligațiilor fiscale – ridică probleme automatismul organelor de soluționare a contestațiilor, care adoptă întotdeauna această soluție preventivă. Raționamentul fiscalului a fost demontat, încă din 2014, de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, care a statuat că instanța de contencios administrativ investită cu controlul de legalitate asupra deciziei emise în temeiul art. 214 alin. (1) lit. a) din vechiul Cod de procedură fiscală [având corespondent în actualul art. 277 alin. (1) lit. a) Cod procedură fiscală] poate proceda la evaluarea măsurii administrative inclusiv în ceea ce privește exercitarea dreptului de apreciere al autorității fiscale, prin raportare la definiția excesului de putere, cuprinsă în art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004, a proporționalității și a celorlalte exigențe ale dreptului la o bună administrare. S-a apreciat că, în caz contrar, s-ar accepta incidența art. 214 alin. (1) lit. a) VCPF [art. 277 alin. (1) lit. a) NCPF] în cazul oricărui demers formal de sesizare a organelor penale, cu consecința amânării nepermise a soluției în procedura administrativă (decizia nr. 1892 din 10 aprilie 2014). S-a spus de altfel și într-o jurisprudență mai veche că instanța de fond poate să verifice dacă mai există temeiurile pentru a continua suspendarea soluționării contestației, chiar în lipsa unei hotărâri penale definitive, cu asigurarea justului echilibru între interesul public și drepturile ori interesele private ale contribuabilului (Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, decizia civilă nr. 934 din 19 februarie 2010).

În această ambianță, suspendarea automată a contestațiilor fiscale, fără nicio motivare, ne apare ca vădit nelegală.

Acest articol a fost publicat în Newsletter-ul [Costaș, Negru &](#)

ICCJ – Act administrativ prin care s-a dispus retragerea autorizația de acces la informații clasificate. Regim juridic

Legislație relevantă:

Legea nr. 182/2002, art. 9 lit. d) și art. 28 alin. (4)

Retragerea autorizației de acces la informații clasificate nu are natură disciplinară sau contravențională și nu reprezintă o sancțiune pentru acțiunile sau inacțiunile care constituie elemente de incompatibilitate pentru acces la informații clasificate, fiind un act administrativ prevăzut de art. 9 lit. d din Legea nr. 182/2002 ca o măsură de protecție a informațiilor clasificate.

Astfel fiind, în privința acestei măsuri nu sunt aplicabile prevederile Legii nr. 188/1999 și ale Codului muncii referitoare la procedura de cercetare prealabilă, la forma și conținutul actului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Decizia nr. 3271 din 13 martie 2013

Prin acțiunea înregistrată la 15.02.2008 și completată prin petițiile depuse la 28.08.2008 și la 6.10.2008,

reclamantul D.D. a solicitat ca, în contradictoriu cu pârâții Serviciul Român de Informații, G.C.M., V.P.R. și B.M., din cadrul U.M. 06xx B. să se dispună:

-anularea aprecierii de serviciu pe anul 2007 și a calificativului „corespunzător”;

-anularea celor două sancțiuni disciplinare acordate de conducerea unității în anul 2007, respectiv avertisment și mustrare scrisă;

-obligarea pârâților la plata de daune morale în sumă de 100.000 lei pentru prejudiciul suferit prin afectarea gravă a imaginii, onoarei și demnității de militar, datorită modalității în care s-a acționat pentru distrugerea carierei sale profesionale;

-anularea actului administrativ prin care i s-a retras autorizația de acces la informații clasificate nr. 40xxx din 11.07.2005 și suspendarea executării acestui act;

-obligarea pârâtului S.R.I. la plata de daune morale în sumă de 1.000.000 RON pentru prejudiciul suferit prin afectarea gravă a sănătății și imaginii, onoarei și demnității de ofițer, datorită modalității în care s-a acționat pentru forțarea excluderii sale din S.R.I., contrar dispozițiilor instanțelor judecătorești;

-obligarea pârâtului S.R.I. la plata tuturor drepturilor bănești cuvenite (inclusiv sporul de confidențialitate, sporul de risc, primele acordate, salariul de merit etc) de care ar fi beneficiat, conform prevederilor art. 106 din Legea nr. 188/1999, indexate, majorate și recalulate cu plata dobânzii aferente, pe care le-a pierdut pe nedrept, începând cu data emiterii actului administrativ contestat – 11.06.2008;

-obligarea pârâtului S.R.I. să organizeze

o ședință cu toate cadrele militare din U.M. 06xx B., în care să le aducă la cunoștință conținutul hotărârilor judecătorești pronunțate în cauză;

-anularea calificativului „corespunzător” acordat la aprecierea de serviciu pe anul 2007 și obligarea pârâtului S.R.I. să-i acorde un calificativ proporțional cu activitatea depusă, prestație reflectată prin indicatorii statistici profesionali existenți la nivelul unității centrale și locale, precum și prin calificativul „bun” propus inițial de șeful de birou;

-obligarea pârâtului S.R.I: să depună integral ordinul nr. S/864/2002 privind modalitatea de întocmire a aprecierilor de serviciu în S.R.I.

În motivarea acțiunii, reclamantul a susținut că pentru anul 2007 nu se impunea evaluarea activității sale, deoarece nu se cunoștea soluția în dosarul aflat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și cu toate acestea, i s-a acordat calificativul „corespunzător” pentru activitatea depusă în perioada 20 martie – 31 decembrie 2007, ceea ce reprezintă o măsură abuzivă, având ca scop declararea incompetenței sale și pe cale de consecință, trecerea sa în rezervă.

Calificativul acordat a fost contestat și față de nerespectarea bazei statistice profesionale impusă de O.D. 981/2004 și O.D. 864/2002, arătându-se totodată că, indicatorii propuși inițial de șeful biroului (care a propus calificativul de „bun”) au fost modificați în mod nejustificat și nemotivat de conducerea unității.

Actele prin care s-au aplicat sancțiunile de „avertisment” și de „mustrare scrisă” au fost contestate pentru faptul necomunicării lor, conform dispozițiilor art. 50 din Legea nr. 215/2001, precum și pentru obligația de a fi fost motivate, conform dispozițiilor art. 84, art. 89

și art. 93 din Legea nr. 188/1999, art. 268 din Codul muncii și art. 35 din Legea nr. 14/1992.

Retragerea accesului la informații clasificate a fost considerată de reclamant ca fiind o măsură nelegală și abuzivă, cu motivarea că, fără acces la informații clasificate, nu are dreptul să intre în biroul în care a fost repartizat să-și desfășoare activitatea pentru funcția deținută de drept, astfel că îi sunt afectate grav și interesele patrimoniale, prin pierderea drepturilor salariale acordate ofițerilor din operativ.

Nelegalitatea acestui act a fost invocată atât pentru necomunicarea în scris, cât și pentru nemotivarea în fapt, contrar prevederilor art. 50 din Legea nr. 215/2001, art. 84, 89, 93 și art. 101 alin. 2 din Legea nr. 188/1999, art. 268 din Legea nr. 53/2003 și art. 35 din Legea nr. 14/1992.

Reclamantul a învederat că, simpla trimitere la prevederile legale, fără nici o referire la existența și natura situației temeinic justificate, nu acoperă cerința motivării actului administrativ, pentru că nu permite verificarea limitei de demarcație între puterea discreționară și arbitrarul.

Ca argument suplimentar pentru caracterul arbitrar al actului administrativ supus judecății s-a invocat și nerespectarea procedurii prevăzute de Legea nr. 182/2002 și H.G. nr. 585/2002, acte normative care reglementează procedura emiterii /retragerii autorizației de acces la informații clasificate.

Reclamantul a precizat că nu i-au fost aduse la cunoștință demersurile anterioare, prin care s-a inițiat procedura de revalidare a autorizației deținute, lipsindu-l astfel de posibilitatea de a cunoaște acuzațiile aduse și de a

formula apărări .

Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a pronunțat sentința civilă nr. 364 din 30.05.2012, prin care a admis în parte acțiunea, a anulat sancțiunea disciplinară „mustrare scrisă” aplicată în decembrie 2007, a respins în rest acțiunea și a obligat pârâta U.M. 06xx B. să plătească reclamantului cheltuieli de judecată parțiale către reclamant în sumă de 100 lei.

Cu privire la sancțiunea „avertismentului” aplicată la 1.06. 2007, s-a reținut că reclamantul a fost sancționat disciplinar pentru părăsirea fără aprobare a unității sau a locului de îndeplinire a misiunilor, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. 1 lit. a și art. 4 alin. 1 lit. a din Ordinul nr. S/867/2002 emis de directorul S.R.I.

Motivele de nelegalitate invocate pentru încălcarea dispozițiilor Codului muncii și ale Legii nr. 188/1999 prin necomunicarea în scris și nemotivarea în fapt a actului contestat au fost respinse de instanța de fond, reținându-se că aceste reglementări nu sunt aplicabile reclamantului care, fiind militar, este supus statutului cadrelor militare, aprobat prin Legea nr. 80/1995.

De asemenea, s-a avut în vedere că, potrivit rapoartelor din dosarul nr. 62xx/3/2008, reclamantul a refuzat să semneze de luare la cunoștință pentru sancțiunea aplicată comunicarea scrisă, asemenea celei de sancționare, așa după cum rezultă chiar din conținutul contestației, în care s-au indicat numărul și data comunicării.

Cu privire la sancțiunea „mustrare scrisă” aplicată la data de 12.12.2007, instanța de fond a constatat că este întemeiată cererea de anulare formulată de reclamant,

pentru că pârâtul nu a prezentat înscrisurile avute în vedere la aplicarea acestei sancțiuni.

Cu privire la aprecierea de serviciu și calificativul „corespunzător” acordat pentru anul 2007, instanța de fond a respins cererile de anulare, cu motivarea că, reclamantul a fost corect evaluat pentru anul 2007, în conformitate cu dispozițiile art. 6 din Ordinul nr. 864/2002 emis de directorul S.R.I., care prevăd expres că aprecierile de serviciu se întocmesc anual pentru cadrele militare în activitate.

Cum la data întocmirii aprecierii contestate, reclamantul era cadru militar în activitate, calitate menținută și pe parcursul soluționării dosarelor referitoare la statutul său profesional, instanța de fond a considerat că erau aplicabile normele care prevăd obligația evaluării, prin aprecierile de serviciu încheiate pentru activitatea desfășurată de cadrele militare.

Cererea de modificare a calificativului acordat la aprecierea de serviciu pentru anul 2007 a fost respinsă, reținându-se pe baza documentelor aflate la dosarul cauzei că, acordarea calificativului „corespunzător” a fost justificată de sancționarea disciplinară a reclamantului în cursul anului 2007, ceea ce denotă că disciplina și acceptarea normelor și regulilor impuse nu au fost la nivelul exigențelor care există într-o unitate militară.

Cererea de acordare a daunelor morale a fost respinsă de prima instanță, care a reținut că nu sunt întrunite în cauză elementele prevăzute de lege pentru stabilirea răspunderii civile delictuale a pârâților chemați în judecată.

Deși a fost anulată sancțiunea cu „mustrare scrisă”, s-a considerat că această dispoziție nu justifică acordarea

daunelor morale solicitate, pentru că sancțiunea respectivă nu era de natură să afecteze imaginea, onoarea ori demnitatea reclamantului, în condițiile în care reclamantul nu a avut o carieră ireproșabilă, fiind sancționat disciplinar atât în perioada studiilor militare, cât și ulterior, în perioada în care a îndeplinit funcția de ofițer în Ministerul Apărării Naționale.

Cu privire la actul administrativ prin care reclamantului i s-a retras autorizația de acces la informații clasificate nr. 40xxx din 11.07.2005, a fost respinsă cererea de anulare, constatându-se legalitatea actului emis pentru protecția informațiilor clasificate în baza Legii nr. 182/2002 și a H.G. nr. 585/2002 .

Reținând că actul respectiv nu intră în sfera de aplicare a Codului Muncii și Legii nr. 188/1999, instanța de fond a constatat respectarea cerinței de motivare a măsurii dispuse prin aspectele menționate pe larg la punctele 1 -5 din raportul prin care s-a propus retragerea autorizației, aspecte care se încadrează în prevederile legale și care demonstrează existența unor riscuri și vulnerabilități de securitate care impuneau retragerea autorizației de acces la informații clasificate deținută de reclamant.

Apărarea reclamantului că nu i-au fost aduse la cunoștință demersurile anterioare emiterii actului a fost respinsă de instanța de fond , deoarece la data de 15.04.2008 i s-a luat un interviu de securitate. Concluzia instanței de fond a fost că măsura retragerii autorizației reclamantului nu a fost dispusă intempestiv, ci pe baza unor cercetări efectuate de structura de securitate competentă, a unui interviu de securitate luat titularului autorizației și a unor motive expuse pe larg în raportul cuprinzând propunerea măsurii respective.

Instanța de fond a mai reținut că retragerea autorizației de acces la informații clasificate nu reprezintă o sancțiune disciplinară, nefiind aplicată în baza dispozițiilor Legii nr. 80/1995, ale regulamentelor militare (RG3) și Ordinului nr. S/867/2002 emis de directorul S.R.I., care reglementează răspunderea disciplinară a militarilor.

Împotriva acestei sentințe, a declarat recurs reclamantul solicitând ca, în temeiul dispozițiilor art. 304 pct. 7,8,9 și art. 304/1 C.proc.civ., să fie modificată hotărârea atacată, în sensul admiterii acțiunii, astfel cum a fost formulată și completată ulterior.

Ca prim motiv de recurs, s-a invocat încălcarea drepturilor la un proces echitabil, care potrivit jurisprudenței CEDO, presupune ca instanța națională să examineze în mod real problemele esențiale care i-au fost supuse atenției și să nu se limiteze la a relua concluziile pârâtei.

Prin prisma respectării prevederilor art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului și art. 129 alin. 5 C.proc.civ., recurentul a susținut că nu a beneficiat de o anchetă aprofundată și efectivă, datorită refuzului sistematic al primei instanțe de a încuviința administrarea unor înscrisuri pe care și-a întemeiat pretențiile.

Prin cel de-al doilea motiv de recurs a fost reiterată excepția nulității absolute cu privire la actul administrativ prin care a fost retras accesul la informații clasificate, pentru următoarele considerente:

- a fost emis fără declanșarea unei proceduri de cercetare prealabilă, contrar prevederilor art. 268 din Codul muncii, fapt recunoscut expres de intimatul S.R.I. în cadrul interviului de securitate din data de 15.04.2008;
- nu a fost comunicat recurentului, care a primit numai o înștiințare despre retragerea

accesului la informații clasificate, fără prezentarea tuturor motivelor de drept avute în vedere, determinând o stare de neliniște cauzată de lipsa de informații, ceea ce constituie un tratament degradant, în sensul dispozițiilor art. 3 din Convenția europeană a drepturilor omului;

- prin emiterea actului administrativ contestat – raportul nr. 001.362.365 din 28.05.2008 întocmit de U.M. 01xx B., recurentul a fost sancționat în fapt și în drept pentru a patra oară în considerarea aceluiași motive, iar instanța de fond nu a stabilit natura juridică a măsurii de retragere a accesului la informații clasificate, reținând doar că aceasta nu reprezintă o sancțiune disciplinară sau contravențională.
- prin modalitatea în care s-a fundamentat în drept actul contestat, au fost încălcate următoarele dispoziții legale, interpretate eronat și de instanța de fond: art. 11, art. 12 lit. d, art. 47, art. 90, art. 92 și art. 97 din O.D. nr. 0872/2002 – Norme generale privind protecția informațiilor clasificate din S.R.I., conform cărora, competența de aplicare a contravențiilor și sancțiunilor la regimul informațiilor clasificate din S.R.I. aparține șefului unității pentru cadrele din subordine și acesta trebuie să întocmească un raport cu propunerea motivată adresată structurii de securitate pentru retragerea autorizației de acces la informații clasificate, pe baza raportului comisiei de coordonare a structurilor de securitate din cadrul S.R.I.;
- actul contestat nu menționează natura juridică a măsurii de retragere a autorizației de acces la informații clasificate, iar instanța de fond nu a stabilit nici o calificare în drept, deși intimatul S.R.I. a precizat ca măsura luată nu se referă la răspunderea contravențională sau

disciplinară, cu atât mai mult cu cât, aplicarea sancțiunii contravenționale s-a prescris, conform art. 338 alin. 4 din H.G. nr. 585/2002, iar sancționarea disciplinară nu poate fi dispusă decât în condițiile prevăzute expres de art. 39 din Legea nr. 182/2002;

- prin nerespectarea prezumției de nevinovăție, în mod abuziv, s-a reținut în conținutul actului contestat întocmirea unui document clasificat, deși nu a fost finalizat procesul penal aflat pe rolul instanțelor militare și nu s-a stabilit vinovăția recurentului;

Prin cel de-al treilea motiv de recurs, a fost criticată soluția de menținere ca legale a actelor administrative întocmite pentru aprecierea de serviciu pe anul 2007 și pentru aplicarea sancțiunii disciplinare cu „avertisment”.

Recurentul a învederat că, instanța de fond nu a avut în vedere că, actele respective nu sunt motivate prin înscrisuri justificative ori cu argumente suficient de explicite și consistente, contrar jurisprudenței în domeniu care sancționează cu nulitatea nemotivarea actelor administrative individuale.

În acest sens, s-a arătat că, actele contestate nu conțin motivele de fapt pentru care au fost emise, nu fac referire la alte înscrisuri care ar face parte integrantă din cuprinsul lor și nu menționează termenul sau instanța în care pot fi contestate, lăsând totul la nivelul caracterului arbitrar și puterii discreționare a intimatului S.R.I.

Recurentul a susținut că hotărârea de respingere a cererii de anulare a sancțiunii disciplinare cu avertisment este și netemeinică, întrucât au fost preluate în mod greșit apărările instituției intime cu privire la

atribuirea și unicitatea ecusonului electronic nr. 1xx, deși nu există probe certe privind repartizarea acestui ecuson de acces și întocmirea unui proces – verbal de predare – primire.

În ultimele patru motive de recurs, a fost criticată soluția de respingere a cererilor formulate pentru obligarea intimaților la plata de daune morale în sumă de 1.000.000 lei și la plata cheltuielilor de judecată, precum și pentru obligarea intimatului S.R.I. la organizarea unei ședințe cu toate cadrele militare din U.M.06xx B., în care să fie adus la cunoștință conținutul hotărârilor judecătorești pronunțate în cauză.

Recurentul a susținut că, actele administrative deduse judecății, fiind emise în condiții de nelegalitate, au adus grave prejudicii sănătății și personalității sale, având efecte negative în familie și în societate și i-au lezat valori nepatrimoniale, precum cinstea, onoarea, demnitatea, imaginea și numele.

Referitor la despăgubirile morale compensatorii solicitate prin cererea introductivă, s-a arătat că, acestea nu sunt disproporționate în raport cu suferințele fizice și psihice produse recurentului de conduita nelegală a intimaților, iar efectele negative produse prin emiterea actelor administrative nelegale se subsumează efectelor generate de prelungirea în timp a procedurilor judiciare în cauză. Ca argument în acest sens, a fost invocată jurisprudența CEDO, prin care s-a reținut existența unei prezumții solide că durata excesivă a unei proceduri determină un prejudiciu moral.

Examinând actele și lucrările dosarului, în raport și cu dispozițiile art. 304 și art. 304/1 C.roc.civ., Înalta Curte a respins recursul ca nefondat pentru următoarele considerente:

1. Aspecte de fapt și de drept relevante

Hotărârea supusă prezentului recurs a fost pronunțată de instanța de fond cu respectarea dreptului recurentului D.D. la un proces echitabil, în sensul definit de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât ca ansamblul garanțiilor procedurale enunțate în această dispoziție convențională, cât și dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei, ceea ce presupune inclusiv motivarea hotărârilor, principiul contradictorialității și modul de administrare a probelor, pentru care au fost formulate critici în primul motiv de recurs.

Sub aspectul motivării hotărârii atacate, se constată că au fost respectate prevederile art. 261 alin. (1) pct. 5 C.roc.iv. întrucât judecătorul fondului a expus considerentele de fapt și de drept care i-au format convingerea pentru respingerea acțiunii formulate, cât și cele pentru care s-au înlăturat cererile pârâților.

Cum motivarea hotărârii nu impune ca judecătorul să răspundă tuturor argumentelor invocate de părți, se constată că în cauză a fost îndeplinită cerința motivării prin prezentarea argumentelor decisive în soluționarea pricinii, din care rezultă în mod neechivoc examinarea tuturor probelor administrate și a dispozițiilor legale care au determinat respingerea cererilor formulate.

În conformitate cu prevederile art. 6 parag. 1 din Convenția europeană a drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 128 alin. (5) și art. 261 alin. (1) pct. 5 C.proc.civ. se constată că hotărârea atacată cuprinde o motivare coerentă, clară și lipsită de contradicții sau ambiguități, cu dezvoltarea raționamentului juridic avut în vedere la soluționarea cauzei, ceea ce reprezintă un răspuns specific, explicit la problema dedusă judecății (CEDO, hotărârea din 15.03.2007 în

cauza Gheorghe c. României).

De asemenea, se constată că litigiul a fost soluționat în primă instanță cu respectarea principiului contradictorialității și printr-o corectă administrare a elementelor probatorii în prezența părților, în ședință publică pentru asigurarea unei dezbateri contradictorii, iar concluziile deduse de judecător corespund faptelor prezentate.

Constatându-se că, la prima instanță, părțile au beneficiat de o procedură echitabilă, publică, desfășurată într-un termen rezonabil și că, aprecierea probelor făcută de judecătorul fondului corespunde situației de fapt dovedită, neavând caracter injust sau arbitrar, se vor respinge ca nefondate criticile formulate în recurs în baza dispozițiilor art. 304 pct. 7 și pct. 8 C.proc.civ.

Critica adusă de recurent soluției de menținere a actului administrativ prin care i s-a retras autorizația de acces la informații clasificate nr. 40xxx din 11.07.2005 a fost respinsă ca nefondată, deoarece sentința atacată reflectă interpretarea și aplicarea corectă a prevederilor legale și regulamente incidente în cauză, precum și o evaluare adecvată a materialului probator administrat de părți.

La data de 6.06.2008 i s-a retras recurentului autorizația de acces la informații clasificate, reținându-se că, activitățile desfășurate de acesta constituiau criterii de incompatibilitate pentru accesul său la informații clasificate, conform dispozițiilor art. 160 lit. a), f) și g) din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 585/2002.

Instanța de fond a constatat în mod corect legalitatea acestei măsuri, contestată numai sub aspect procedural de

către recurent, care a recunoscut, în cadrul interviului de securitate derulat la data de 15.04.2008, existența criteriilor de incompatibilitate pentru accesul său la informații clasificate, prin nerespectarea reglementărilor privind protecția informațiilor secrete de stat din domeniul său de activitate.

Motivele de nelegalitate invocate din punct de vedere formal cu privire la acest act administrativ au fost respinse în mod întemeiat, reținându-se că măsura aplicată are ca scop eliminarea unor elemente de risc în planul protecției informațiilor clasificate și nu reprezintă un act de stabilire a răspunderii contravenționale sau disciplinare pentru titularul dreptului de acces la informații clasificate.

Stabilind judicios caracterul administrativ al măsurii dispuse în scop de prevenție pentru protecția informațiilor clasificate, judecătorul fondului a constatat corect că nu sunt aplicabile în cauză prevederile Legii nr. 188/1999 și ale Codului muncii referitoare la procedura de cercetare prealabilă, la forma și conținutul actului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Pentru același considerent, a fost corect respinsă și susținerea prin care recurentul a invocat sancționarea sa pentru a patra oară consecutiv și pentru aceleași motive.

Retragerea autorizației de acces la informații clasificate nu are natură disciplinară sau contravențională și nu reprezintă o sancțiune pentru acțiunile sau inacțiunile care constituie elemente de incompatibilitate pentru acces la informații clasificate, fiind un act administrativ prevăzut de art. 9 lit. d) din Legea nr. 182/2002 ca o măsură de protecție a informațiilor clasificate.

Conform dispozițiilor art. 28 alin. (4) din Legea nr. 182/2002 și art. 155 din H.G. nr. 585/2002, dreptul de acces la informații clasificate se acordă numai pentru o perioadă limitată de până la 4 ani și în această perioadă pot fi reluate oricând verificările, în sensul de a se stabili dacă sunt îndeplinite condițiile legale, astfel că, pentru efectuarea verificărilor și pentru a se lua măsura de retragere a autorizației nu este necesară și nici obligatorie nici o sesizare și nici o solicitare de revalidare.

Față de aceste prevederi legale, s-a reținut în mod corect în hotărârea instanței de fond că, în cauză, nu era necesară întocmirea unui alt raport de către șeful D.J.I. B., întrucât verificarea și retragerea autorizației se poate dispune de structura de securitate, iar prevederile art. 47 din O.D. nr. 0875/2002 nu impuneau existența unui raport distinct cu propunerea de retragere a autorizației în cazul recurentului, în privința căruia s-au constatat elemente de incompatibilitate pentru accesul la informații clasificate, rezultate din încălcarea reglementărilor referitoare la protecția informațiilor clasificate, prin documentul nr. 001.xxx din 28.05.2008, deșus în extras declasificat la dosarul de fond.

Recurentul a susținut fără temei încălcarea dispozițiilor O.D. nr. 0875/2002 pentru aprobarea „Normelor generale privind protecția informațiilor clasificate în Serviciul Român de Informații”, act emis în aplicarea Legii nr. 182/2002 și a Hotărârii nr. 585/2002, care nu condiționează măsura de retragere a accesului la informații clasificate de realizarea operațiunilor procedurale expuse în memoriul de recurs.

De asemenea, fără temei, s-a invocat în recurs încălcarea de către instituția intimată a prezumției de nevinovăție de care beneficia recurentul până la soluționarea dosarului penal nr. xx/752/2001 al Tribunalului Militar

Cluj, în care a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale prevăzută de art. 288 alin. (2) Cod penal, întrucât retragerea autorizației de acces la informații clasificate a fost corect calificată de prima instanță ca având natura juridică a unei măsuri administrative, prevăzută de legislația referitoare la protecția informațiilor clasificate pentru cazul existenței unor riscuri și vulnerabilități de securitate, cum s-au demonstrat în cauză, iar nu ca o consecință a acuzațiilor penale de fals.

Nefondată este și susținerea recurentului privind necomunicarea actului administrativ de retragere a accesului la informații clasificate și privarea sa, în acest mod, de posibilitatea de a cunoaște toate motivele de drept avute în vedere de către autoritatea emitentă și de a formula apărări.

Din actele dosarului, rezultă că, prin adresa nr. 3.3xx.xxx din 11.06.2008, recurentului i s-a adus la cunoștință încetarea valabilității autorizației de acces la informații clasificate și deci retragerea acesteia, existând astfel posibilitatea efectivă de contestare, care de altfel a și fost valorificată, atât în procedura administrativă, prin recursul grațios exercitat la data de 19.06.2008, cât și în procedura judiciară, prin acțiunea în anulare formulată la 28.08.2008, în completarea cererii inițiale de chemare în judecată din 15.02.2008.

În atare situație, se apreciază ca fiind vădit nefondate susținerile recurentului privind lipsa comunicării și lipsa motivării cauzelor care au determinat retragerea autorizației de acces la informații clasificate și aceasta, cu atât mai mult cu cât, la completarea chestionarului de securitate, a fost de acord ca neacordarea avizului de securitate să nu fie motivată, astfel cum se prevede expres în H.G. nr.

585/2002.

Ansamblul circumstanțelor concrete ale cauzei exclude și constatarea unor acțiuni sau inacțiuni ale intimaților incompatibile cu dispozițiile art. 3 din Convenția europeană a drepturilor omului și în consecință, susținerile recurentului având ca obiect supunerea sa la tratamente inumane sau degradante sunt lipsite de un temei plauzibil în raport cu faptele pretinse, fără administrarea unor mijloace de probă adecvate, apte să elimine orice îndoială rezonabilă.

Critica formulată prin cel de-al treilea motiv de recurs cu privire la soluția de respingere a cererilor de anulare a aprecierii de serviciu pe anul 2007, a calificativului acordat și a sancțiunii disciplinare cu avertisment, va fi respinsă ca nefondată.

Legalitatea întocmirii aprecierii de serviciu a recurentului pentru anul 2007 a fost corect constatată de instanța de fond în raport cu dispozițiile art. 73 din Legea nr. 80/1995 și art. 6 alin. (1) și art. 8 alin. (1) din O.D. nr. S/864/2002, potrivit căroră, aprecierea de serviciu anuală se întocmește numai cadrelor militare în activitate.

Recurentul a fost trecut în rezervă prin Ordinul din 22.11.2006, pentru care s-a dispus suspendarea executării, în baza dispozițiilor art. 15 din Legea nr.554/2004, prin încheierea din 19.03.2007 a Curții de Apel Brașov, irevocabilă prin decizia nr. 3244 din 26.06.2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel că, în perioada 22.11.2006 – 19.03.2007, nu a avut calitatea de cadru militar în activitate, nefiind îndeplinite condițiile legale pentru întocmirea aprecierii de serviciu. Această apreciere a fost corect întocmită de la data numirii recurentului în funcția deținută anterior trecerii în rezervă, de ofițer III, nivel 2, prin O.D.

S.R.I. din 19.03.2007, emis în executarea încheierii din 19.03.2007 a Curții de Apel Brașov.

Instanța de fond a constatat , de asemenea în mod corect, legalitatea calificativului „corespunzător” acordat pentru anul 2007 față de punctajele obținute de recurent la indicatorii din aprecierea de serviciu anuală și față de starea precară de disciplină militară asumată și materializată de acesta, dat fiind că, pe parcursul anului respectiv, a fost sancționat disciplinar de două ori, cu avertisment și mustrare scrisă.

Atât actul de acordare a calificativului pentru anul 2007, cât și actul de constatare nr. S/34xxxx din 28.02.2008 emis pentru soluționarea contestației administrative au fost amplu motivate în fapt și în drept, astfel că recurentul a avut cunoștință de considerentele avute în vedere la aprecierea sa de serviciu, precum și posibilitatea contestării lor, prin exercitarea căilor de atac prevăzute de lege.

Soluția de menținere a actului administrativ din 1.06. 2007, prin care recurentului i s-a aplicat sancțiunea disciplinară a avertismentului, este legală și temeinică, iar criticile aduse în recurs sunt nefondate.

Instanța de fond a constatat cu just temei legalitatea sancțiunii disciplinare aplicate recurentului pentru părăsirea fără aprobare a unității sau a locului de îndeplinire a misiunilor, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) și art. 4 alin. (1) lit. a) din O.D. nr. S/867/2002.

Din raportul întocmit la 1.06.2007 rezultă faptele repetate ale recurentului de părăsire a locului de muncă, fără aprobarea șefilor ierarhici, în perioada 2-30 mai 2007. Recurentul a contestat în mod neîntemeiat această situație de fapt, motivând că nu i s-a predat ecusonul

de acces electronic nr. 151, deși acesta este unic și i-a fost atribuit la data de 21.03.2007, astfel după cum rezultă din certificatul nr. 19xxxxx din 2.09.2010 întocmit de U.M. 06xx B. cu privire la sistemul automat de auditare a accesului în sediul unității.

Recurentul a contestat, de asemenea fără temeii, comunicarea actului de aplicare a sancțiunii avertismentului, în condițiile în care, potrivit raportului întocmit la data de 1.06.2007, în prezenta locțiitorului șefului unității și a șefului compartimentului managementul resurselor umane, a refuzat să semneze de luare la cunoștință despre sancțiunea aplicată, notându-și însă numărul și motivarea actului de sancționare, pe care le-a indicat ulterior în contestațiile formulate.

Și cu privire la acest ultim act, instanța de fond a constatat corect că recurentul nu a fost împiedicat să-și exercite dreptul la apărare, valorificat atât în procedura administrativă, cât și în procedura judiciară.

Ultimele critici formulate în recurs se referă la cererile cu caracter accesoriu din acțiunea recurentului – reclamant, care nu au constituit obiectul judecății la instanța de fond, ca urmare a respingerii cererilor principale de anulare a actelor administrative întocmite de intimatul S.R.I. și în consecință, nu există temeii pentru a fi examinate de instanța de recurs.

Admiterea acțiunii în parte, numai în privința cererii de anulare a sancțiunii disciplinare cu „mustrare scrisă”, nu justifică admiterea acestor cereri accesorii formulate și motivate în fapt și în drept pentru efectele pretins a fi fost produse de celelalte acte administrative deduse judecății și a căror legalitate a fost corect constatată de instanța de fond.

De altfel, instanța de fond a apreciat corect că nu sunt întrunite elementele prevăzute de lege pentru stabilirea răspunderii civile delictuale a intimaților, în condițiile în care aceștia nu au săvârșit fapte de natură a afecta imaginea, onoarea și demnitatea recurentului, iar sancțiunea disciplinară cu „muștrare scrisă” a fost anulată pentru considerente procedurale și nu pentru inexistența faptei, reținută ca abatere disciplinară.

Pentru considerentele care au fost expuse, constatând că nu există motive de casare sau de modificare a hotărârii pronunțate de instanța de fond, Înalta Curte a respins prezentul recurs ca nefondat.

2.Soluția instanței de recurs și temeiul juridic al acesteia.

În baza dispozițiilor art. 312 alin.(1) C.proc.civ. și art. 20 din Legea nr. 554/2004, Înalta Curte a respins ca nefondat recursul declarat de reclamantul D.D.

**ICCJ – Măsura încetării
calității de notar public în
situația condamnării
definitive pentru săvârșirea
unei infracțiuni care aduce**

atingere profesiei

prestigiului

Legislație relevantă:

Legea nr. 36/1995, art. 23 alin. (1) lit. f)

Față de împrejurarea că notarul public este investit să îndeplinească un serviciu de interes public iar actul îndeplinit de acesta, purtând sigiliul și semnătura sa, este de autoritate publică și are forța probantă prevăzută de lege, este de necontestat că pronunțarea unei hotărâri de condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni în exercitarea atribuțiilor de serviciu conduce la știrbirea bunei reputații profesionale – cel puțin sub aspectul corectitudinii și competenței – de care trebuie să se bucure notarul public pe toată durata exercitării profesiei.

Măsura încetării calității de notar public este într-o asemenea situație pe deplin justificată, iar argumentele referitoare la forma de vinovăție cu care a fost săvârșită infracțiunea ca și împrejurările concrete în care a fost săvârșită fapta sancționată penal, nu prezintă relevanță sub aspectul constatării atingerii aduse profesiei de notar public, câtă vreme aceste aspecte au fost stabilite definitiv de instanța penală, fiind de necontestat că instanța de contencios administrativ nu mai poate face o analiză a argumentelor referitoare la împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv în care a fost săvârșită respectiva faptă penală.

Decizia nr. 3257 din 13 martie 2013

Prin sentința civilă nr.410/ CA din 25 noiembrie 2011, Curtea de Apel Constanța – Secția A-II-A Civilă, Contencios Administrativ și Fiscal, a respins acțiunea formulată de reclamanta GD în contradictoriu cu pârâtul Ministerul

Justiției, ca nefondată.

Pentru a se pronunța astfel, Curtea de apel a reținut, în esență, următoarele:

Prin Ordinul nr.3362/C/15.12.2009 emis de Ministrul Justiției și Libertăților Cetățenești în temeiul art.23 alin.(1) lit.f) și g) coroborat cu art.16 lit.d) din Legea notarilor publici nr.36/1995 s-a dispus încetarea calității de notar public a dnei Gheorghe Doina, notar public în cadrul Camerei Notarilor Publici Constanța, circumscripția Judecătoria Constanța, localitatea 0.

La emiterea ordinului s-a avut în vedere Decizia penală nr.981/18.03.2009 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, definitivă, prin care d-na GD a fost condamnată definitiv la pedeapsa amenzii pentru comiterea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, prevăzută de art.246 din Codul penal.

Analizând temeiul juridic invocat în cuprinsul ordinului contestat instanța de fond a reținut că la emiterea actului acestuia s-a avut în vedere faptul că reclamanta a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni care aduce atingere prestigiului profesiei, ceea ce a condus la pierderea bunei reputații de care notarul public trebuie să se bucure.

Referitor la îndeplinirea condiției de a fi fost condamnată definitiv, s-a constatat că aceasta este îndeplinită în cauză, reclamanta necontestând acest aspect. De asemenea, și condiția formei de vinovăție cerută de lege pentru săvârșirea infracțiunii, respectiv aceea a intenției este, în opinia judecătorului fondului, îndeplinită în cauză, astfel cum a fost reținută în mod definitiv prin Decizia penală nr.981/18.03.2009 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Solicitarea reclamantei de a se reanaliza de către instanța de

contencios administrativ forma de vinovăție cu care a fost săvârșită fapta a fost apreciată de către instanța de fond, ca fiind lipsită de temei juridic, în condițiile în care hotărârea pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, în materie penală, se bucură de puterea lucrului judecat.

De asemenea, pentru aceleași considerente, instanța de fond nu a reanalizat nici situația juridică a imobilului și nici condițiile în care a fost săvârșită fapta pentru care s-a dispus condamnarea.

În ceea ce privește îndeplinirea în cauză a celorlalte două condiții prevăzute de lege, respectiv aceea ca infracțiunea pentru care a fost condamnată să aducă atingere prestigiului profesiei și pierderea, ca urmare a săvârșirii acestei infracțiuni a bunei reputații de care notarul public trebuie să se bucure, instanța de fond a constatat că reclamanta nu formulează critici, astfel că din respectivul punct de vedere actul administrativ contestat beneficiază în continuare de prezumția de legalitate, ca orice act administrativ emis în baza și în vederea executării legii.

Cererea de recurs

Împotriva sentinței civile nr.410/ CA din 25 noiembrie 2011 a Curții de Apel Constanța –Secția A-II-A Civilă, Contencios Administrativ și Fiscal, a declarat recurs reclamanta GD criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, în condițiile art.304 pct.9 și art. 3041 Cod procedură civilă.

Recurenta a criticat hotărârea instanței de fond sub următoarele aspecte:

– hotărârea recurată a fost pronunțată fără a se analiza toate motivele de netemeinicie ale actului administrativ contestat;

Sub acest aspect, recurenta susține că, în condițiile în care în preambulul Ordinului nr.3362/C/15.12.2009 se indică drept

temei legal, dispozițiile art.23 alin.(1) lit.f) și g) coroborat cu art.16 lit.d) din Legea nr.36/1995, instanța de fond nu trebuia să se limiteze doar la a constata îndeplinirea condiției privind existența unei condamnări definitive, ci avea obligația de a analiza în ce măsură și celelalte condiții erau îndeplinite.

Astfel, se arată că s-a solicitat instanței de fond să facă o analiză a intenției, nu a vinovăției în sens penal, și a arătat că se impune o astfel de analiză, din chiar modul în care este redactat textul art.23 alin.(1) lit.f) din Legea nr.36/1995, care nu condiționează încetarea calității de notar numai de existența unei hotărâri de condamnare definitivă pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, ci infracțiunea, intenționată sau nu, trebuie să fie una gravă sau care să aducă atingere prestigiului profesiei.

Consideră recurenta că instanța de fond și-a exprimat, în mod nejustificat refuzul de a analiza forma de vinovăție, pe motiv că hotărârea de condamnare se bucură de autoritate de lucru judecat în condițiile în care doar analizând natura faptei și împrejurările în care aceasta a fost comisă ar fi putut să facă diferența între o infracțiune gravă și una mai puțin gravă, chiar dacă a fost săvârșită cu intenție, ori tocmai această analiză a fost refuzată.

Mai susține recurenta că, în mod greșit instanța de fond a reținut că nu au fost aduse critici ordinului contestat sub aspectul atingerii aduse prestigiului profesiei și al pierderii reputației de care notarul trebuie să se bucure, în condițiile în care au fost expuse astfel de critici în cuprinsul contestației.

În acest sens, susține recurenta că instanța de fond nu a înțeles faptul că analiza vinovăției sau mai exact că analiza intenției, a situației juridice a imobilului cât și a împrejurărilor în care a fost întocmit actul notarial, s-a cerut în contextual analizei gravității faptei și a punerii în

pericol a prestigiului profesiei care se reflectă în reputația pe care notarul o are și a considerat în mod nejustificat că nu este investită cu o astfel de critică.

– hotărârea a fost pronunțată cu interpretarea greșită a considerentelor ce au stat la baza luării măsurii încetării calității de notar.

Sub acest aspect se arată că, în mod greșit instanța de fond a reținut faptul că reclamanta a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni care aduce atingere prestigiului profesiei, ceea ce a condus la pierderea bunei reputații, în condițiile în care din analiza temeiului juridic indicat în conținutul actului contestat rezultă că măsura a fost luată doar pentru că exista o decizie penală de condamnare a notarului public și nu în considerarea faptului că sancțiunea penală aplicată ar fi adus atingere prestigiului profesiei și nici că aceasta a condus la pierderea reputației de care notarul trebuie să se bucure.

– hotărârea a fost pronunțată fără o cercetare a fondului în condițiile în care nu au fost analizate toate motivele de netemeinicie invocate și toate condițiile impuse de lege pentru luarea măsurii încetării calității de notar public.

Astfel, recurenta susține că fapta notarului care a fost condamnat definitiv cu amendă de 3000 lei pentru o faptă săvârșită cu intenție nu este o infracțiune gravă și nici de natură să aducă atingere prestigiului profesiei, pentru a justifica legalitatea măsurii dispuse prin ordinal contestat.

Consideră recurenta că intimatul avea obligația să dovedească că fapta comisă de notar este una gravă care a adus atingere profesiei sau că notarul nu se mai bucură de o bună reputație după ce a primit condamnarea penală, toate aceste dovezi să convingă asupra faptului că măsura luată nu reprezintă un abuz din partea emitentului și că ea este una necesară pentru reabilitarea imaginii profesiei.

Aceasta cu atât mai mult cu cât aplicarea textului art.23 alin.(1) lit. f) din Legea nr.36/1995 întâmpină dificultăți în aplicare, având în vedere că legiuitorul nu a înțeles să indice cu claritate care sunt acele condamnări care atrag în consecință încetarea calității de notar, lăsând la libera apreciere a instanțelor de judecată gravitatea faptei care poate să pună sau nu în pericol prestigiul profesiei.

În acest context instanțele de judecată sunt acelea care au obligația să analizeze de la caz la caz gravitatea faptei, ceea ce instanța de fond a refuzat să o facă.

Mai arată recurenta că, elementele care conduc la convingerea că fapta notarului săvârșită cu intenție, pentru care acesta a fost condamnat definitiv, nu este una gravă, rezultă și din faptul că nu s-a aplicat o pedeapsă privativă de libertate ci doar o amendă penală de 3000 lei, sancțiune care atenuează caracterul grav, astfel încât nu pune în pericol prestigiul profesiei.

Hotărârea instanței de recurs

Înalta Curte, examinând sentința atacată, față de criticile ce i-au fost aduse, raportat la actele și lucrările dosarului dar și la prevederile legale din materia supusă examinării, reține că nu subzistă în cauză motive de nelegalitate de natură a antrena modificarea hotărârii pronunțate de instanța de fond, în considerarea celor în continuare arătate.

Înalta Curte constată că Ordinul nr. 3362/C/15.12.2009, prin care Ministrul Justiției, a dispus încetarea calității de notar public a recurenteii GD a fost emis în temeiul 23 alin.(1) lit.f) și g) coroborat cu art. 16 lit. d) din Legea nr.36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, în considerarea faptului că recurenta a fost condamnată definitiv la pedeapsa amenzii în cuantum de 3000 lei pentru săvârșirea, în exercitarea profesiei de notar, a infracțiunii

de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prevăzută de art.246 Cod penal, cu aplicarea art.74 alin.(1) lit.a) și alin.(2) Cod penal, art.76 alin.(1) lit.e) Cod penal, prin Decizia penala nr. 981 din 18 martie 2009 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală.

Potrivit art. 23 alin.(1) din Legea nr. 36/1995: „Calitatea de notar public încetează: in cazul condamnării definitive pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave sau care aduce atingere prestigiului profesiei(lit.f); in cazul in care notarul public nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de art. 16 lit. a, d si f”(lit.g).Art. 16 lit. d) din aceeași lege prevede ca una dintre condițiile pentru ca o persoana să dobândească calitatea de notar public este aceea de a se bucura de o buna reputație.

Așadar, este lesne de observat, contrar celor susținute de recurentă, că prin ordinul în discuție, ministrul justiției a constatat, în raport de efectele Deciziei penale nr.981/18.03.2009, incidența, în persoana recurenteii, a doua cazuri de încetare a calității de notar public, prevăzute la lit. f) si g) ale art. 23 alin.(1) din Legea nr. 36/1995.

Prin urmare nu poate fi reținută susținerea recurenteii în sensul că din analiza temeiului juridic indicat în conținutul actului administrativ contestat rezultă că măsura încetării calității de notar a fost luată de plano, doar în considerarea existenței unei hotărâri definitive de condamnare și implicit criticile referitoare la greșita interpretare a considerentelor ce au stat la baza luării măsurii încetării calității de notar prin ordinul contestat.

Înalta Curte va înlătura și criticile referitoare la necercetarea fondului și a tuturor criticilor aduse actului administrativ contestat, și implicit la greșita interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 23 alin.(1) lit.f) și g) din Legea nr. 36/1995(forma în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), în considerarea celor ce urmează:

În ipoteza prevăzută de art.23 alin.(1) lit.f) încetarea calității de notar public intervine de drept atunci când notarul public a fost condamnat definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave sau care aduce atingere prestigiului profesiei de notar.

Așadar, condamnarea definitivă a unui notar public atrage și constatarea încetării de drept a calității de notar public, în temeiul art.23 alin.(1) lit.f) din Legea nr.36/1995, doar în două situații, respectiv săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave sau săvârșirea unei infracțiuni care aduce atingere prestigiului profesiei de notar.

Astfel, chiar dacă legiuitorul nu a definit noțiunea de infracțiune gravă, este lesne de constatat că în cazul recurenței nu se poate reține incidența dispozițiilor art. 23 alin.(1) lit. f) din Legea nr. 36/1995, în ipoteza condamnării pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, în condițiile în care din punct de vedere al pericolului social abstract, reflectat în limitele de pedeapsă stabilite de legiuitor în art.246 Cod penal, infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, pentru săvârșirea căreia recurenta a fost condamnată definitiv nu face parte din categoria infracțiunilor grave, aspect confirmat în cazul concret al recurenței prin aplicarea unei pedepse cu amenda penală în cuantum de 3000 lei.

În condițiile în care nu a fost reținută, în cazul recurenței, ipoteza condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, sunt lipsite de relevanță susținerile acesteia referitoare la gravitatea infracțiunii pentru care a fost sancționată și implicit criticile referitoare la omisiunea instanței de fond de a analiza legalitatea actului administrativ contestat prin prisma respectivelor critici.

Însă, în cazul recurenței măsura încetării calității de notar public este pe deplin justificată prin prisma condamnării sale pentru o infracțiune care aduce atingere prestigiului

profesiei, în sensul art.23 alin.(1) lit.f) din Legea nr.36/1995.

Astfel, Înalta Curte constată că recurenta a fost condamnată pentru săvârșirea, în exercitarea atribuțiilor de notar public, a infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, constând în autentificarea prin încheierea nr.1965 din 20 iunie 2003, a contractului de vânzare-cumpărare a Complexului CA, încheiat între vânătorul CC și cumpărătorul SC MJ SRL Constanța, pe baza unor copii nelegalizate ale unor acte false.

Față de împrejurarea că infracțiunea pentru care recurenta a fost sancționată penal a fost săvârșită ca urmare a modului deficitar în care aceasta și-a îndeplinit obligațiile legale, în exercitarea atribuțiilor specifice profesiei de notar, fiind, astfel, de natură a aduce atingere prezumției de legalitate și forței probantă de care trebuie să se bucure actele întocmite de orice notar public și având în vedere rezonanța socială a respectivei infracțiunii, Înalta Curte, văzând și dispozițiile art.3 -4 din Legea nr.36/1995, constată că în cauză este indiscutabilă atingerea adusă prestigiului profesiei de notar prin săvârșirea infracțiunii pentru care recurenta a fost condamnată definitiv.

Argumentele referitoare la forma de vinovăție cu care recurenta a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnată ca și împrejurările concrete în care a fost săvârșită fapta sancționată penal, asupra cărora instanța penală s-a pronunțat definitiv, nu prezintă relevanță sub aspectul constatării atingerii aduse profesiei de notar public sau reputației profesionale a notarului public, câtă vreme respectiva faptă penală, a fost consecința modului defectuos în care recurenta și-a îndeplinit obligațiilor legale ce-i reveneau în exercitarea profesiei de notar public(art.45 din Legea nr.36/1995, art.70 din Regulament).

Câtă vreme situația de fapt și vinovăția recurenteii cu privire

la săvârșirea faptei pentru care a fost sancționată penal, a fost stabilită definitiv de instanța penală, este de necontestat că instanța de contencios administrativ nu mai poate face o analiză a argumentelor referitoare la împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv în care a fost săvârșită respectiva faptă penală.

Prin urmare, în mod justificat instanța de fond a apreciat că nu există temeii legal pentru a repune în discuție aspecte asupra cărora instanța penală s-a pronunțat cu autoritate de lucru judecat.

Totodată, Înalta Curte constată că măsura încetării calității de notar public pe care o constată ministrul justiției, în temeiul art.23 din Legea nr.36/1995 reprezintă o măsură de constatare a înscrierii antecedentelor penale în cazierul judiciar al notarului public, ceea ce poate conduce la inexistența uneia dintre condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a putea fi notar public, și anume cea prevăzută de art. 16 lit. d) din lege.

Astfel, față de împrejurarea că notarul public este investit să îndeplinească un serviciu de interes public, iar actul îndeplinit de acesta, purtând sigiliul și semnătura sa, este de autoritate publică și are forța probantă prevăzută de lege, este de necontestat că pronunțarea unei hotărâri de condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni în exercitarea atribuțiilor de serviciu conduce la știrbirea bunei reputații profesionale(cel puțin sub aspectul corectitudinii și competenței) de care trebuie să se bucure notarul public pe toată durata exercitării profesiei așa încât în mod corect intimatul a reținut în cazul recurenței și incidența cazului de încetarea a calității de notar public prevăzut de art.23 alin.(1) lit.g) coroborat cu art.16 lit.d) din Legea nr.36/1995.

Toate considerentele mai sus expuse, converg către concluzia că soluția pronunțată de instanța de fond este temeinică și

legală, motiv pentru care recursul declarat în cauză a fost respins ca nefondat, potrivit art.312 alin.(1) Cod procedură civilă.

ICCJ – Contestație în anulare. Eroare materială. Conținutul noțiunii

Legislație relevantă:

Codul de procedură civilă, art. 317

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, doar erorile de fapt care nu au devenit vizibile decât la finalul unei proceduri judiciare pot justifica o derogare de la principiul securității juridice, pe motiv că nu a fost posibilă îndreptarea lor prin exercitarea căilor ordinare de atac.

Prin urmare, prima ipoteză a art. 317 din Codul de procedură civilă 1865, deși vizează inclusiv situații în care se confundă ori se omit date materiale importante ale cauzei, nu poate constitui temei pentru reexaminarea fondului prin prisma reaprecierii probelor administrate.

Decizia nr. 4743 din 28 martie 2013

Prin sentința nr. 4420 din 9 noiembrie 2010 Curtea de Apel București- Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins excepția inadmisibilității cererii de obligare a Autorității Naționale a Vămilelor la plata sumei de 8.348.865 lei și a respins acțiunea astfel cum a fost formulată și precizată de reclamanta SC G România SRL în contradictoriu cu

pârâții Agenția Națională de Administrare Fiscală-Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor și Autoritatea Națională a Vămilelor-Direcția Regională pentru Accize și Operațiuni Vamale București – Serviciul Antifraudă Fiscală și Vamală- Inspecția Mărfuri Accizate, ca neîntemeiată.

Împotriva acestei sentinței a declarat recurs reclamanta SC G România SRL, invocând prevederile art. 304 pct.9 Cod procedură civilă, respectiv interpretarea greșită a dispozițiilor legale incidente în cauză.

Prin decizia nr. 1252 din 7 martie 2012 Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția contencios administrativ și fiscal a respins recursul declarat de SC G România SRL împotriva sentinței nr. 4420 din 9 noiembrie 2010, ca nefondat.

Pentru a pronunța această hotărâre, Înalta Curte a reținut că în mod corect instanța de fond a constatat că reclamanta nu a efectuat o plată dublă, întrucât obligația de plată a accizelor stabilite în sarcina acesteia s-a făcut în considerarea faptului că societatea a dedus din totalul accizelor datorate corespunzător livrărilor de produse din tutun în cursul unei luni, accizele din facturile în roșu, diminuându-se baza de impunere cu valoarea acestor facturi.

Prin întocmirea și includerea facturilor în roșu în jurnalele de vânzări s-a urmărit diminuarea bazei de impozitare, atât a TVA, cât și a accizelor iar prin înregistrarea în contabilitate a valorii accizelor în roșu, recurenta-reclamanta și-a dedus fără drept din totalul accizei datorate în cursul unei luni acciza aferentă „retururilor” diminuând acciza de plată și celelalte taxe și contribuții, și în acest mod a încălcat dispozițiile art. 138 C. fiscal care reglementează ajustarea bazei de impozitare.

În concluzie, fiind în discuție deducerea nelegală a accizei pentru motivele arătate nu se poate reține că s-a efectuat o plată dublă așa cum susține recurenta-reclamantă fiind vorba

de două operațiuni cu produse din tutun supuse reglementărilor fiscale.

Contestația în anulare

Împotriva deciziei nr.1252 din 7 martie 2012 a formulat contestație în anulare SC G România SRL, în temeiul art. 318 Cod procedură civilă, susținând că instanța de recurs nu a analizat în nici un fel probele aflate la dosarul cauzei și, mai mult, din motivarea realizată rezultă că a intervenit o eroare materială.

În dezvoltare, contestatoarea a arătat că eroarea materială ce stă la baza pronunțării deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultă din însăși concluzia că „nu se poate reține efectuarea unei plăți duble”, ceea ce denotă omisiunea de a analiza ordinele de plată și extrasele de cont.

Din întreg materialul probator, afirmă contestatoarea, rezultă că a achitat acciza aferentă produselor returnate în antrepozitul fiscal de două ori, respectiv la a doua eliberare în consum și ca efect al emiterii deciziei de impunere.

Considerentele Înaltei Curți asupra contestației în anulare

Examinând decizia instanței de recurs prin prisma motivului invocat de contestatoarea SC G România SRL, Înalta Curte constată că în cauză nu s-a făcut dovada îndeplinirii dispozițiilor art. 318 Cod procedură civilă, prima ipoteză.

Potrivit reglementării invocate, *„hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație când dezlegarea dată este rezultatul unei greșeli materiale (...)”*.

Conturând presupusa greșeală materială, contestatoarea a susținut, în esență, că aceasta ar consta în *„omisiunea*

analizării probelor doveditoare ale încălcării principiului evitării dublei impuneri", prin neobservarea ordinelor de plată și extraselor de cont aflate la dosarul de fond.

În doctrina relevantă procesual civilă, sintagma „*greșeală materială*” a fost analizată prin opoziție cu greșeala de judecată, subliniindu-se că vizează erori cu caracter formal, procedural, sau situații în care se confundă ori se omit date materiale importante ale cauzei, nefiind permisă reexaminarea fondului prin prisma reaprecierii probelor administrate.

Or, aspectul invocat prin contestația în anulare de față a fost analizat și dezlegat pe baza înscrisurilor existente la dosar, atât de curtea de apel, cât și de instanța de recurs.

Validând raționamentul primei instanțe și, implicit, al fiscolei instanța de recurs a considerat că deducerea sumei de 4.428.397 lei reprezentând accize pentru țigarete primite în antrepozit în perioada decembrie 2004-decembrie 2006 nu a fost legală pentru că, în esență, operațiunea de distrugere a țigaretelor consemnată în cele 8 procese verbale de distrugere nu s-a derulat sub controlul autorității fiscale.

Ca urmare, nu există o dublă plată a accizelor pentru aceeași marfă, iar considerentele reproduse rezumativ la pct.2 al acestei decizii demonstrează că nu poate fi vorba de o eroare materială.

În realitate, ceea ce urmărește contestatoarea prin exercitarea căii de atac extraordinare de retractare de față este tocmai repunerea în discuție a acestui motiv de recurs și reevaluarea ansamblului probator, ceea ce are semnificația unui recurs la recurs.

Nu în ultimul rând, Înalta Curte observă că ordinele de

plată și extrasele de cont de nu au aptitudinea de a-i susține concluzia, în contextul în care nu a solicitat efectuarea unei expertize fiscale pentru verificarea corespondenței dintre cantitatea de țigarete eliberată spre consum din antrepozitul fiscal și acciza aferentă.

Conchizând, Înalta Curte reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, doar erorile de fapt care nu au devenit vizibile decât la finalul unei proceduri judiciare pot justifica o derogare de la principiul securității juridice, pe motiv că nu a fost posibilă îndreptarea lor prin exercitarea căilor ordinare de atac (concluzie afirmată, de exemplu, în: *Mitrea c România/2008*, *Stanca Popescu c România/2009*).

În lipsa unei circumstanțe substanțiale și imperative de natură să justifice redeschiderea procesului judecat irevocabil, prezenta contestație în anulare nu poate fi admisă, în contextul în care chestiunea presupusei duble impozitări a fost analizată de ambele instanțe de judecată (fond și recurs).

Văzând și dispozițiile art. 319 Cod procedură civilă se va respinge contestația în anulare ca nefondată.

ICCJ – Conflict de interese. Condiții

Legislație relevantă:

Legea nr. 161/2003, art. 70 și 72

Participarea unui funcționar public la luarea unor decizii de

natură să faciliteze obținerea unor avantaje de natură patrimonială pentru o organizație – chiar având scop nepatrimonial – al cărei președinte și membru fondator este soțul respectivului funcționar public este de natură să încalce prevederile legale privind regimul juridic al conflictelor de interese, astfel cum este acesta stabilit prin conținutul dispozițiilor art. 70 și 72 din Legea nr. 161/2003.

Decizia nr. 5036 din 18 aprilie 2013

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, reclamanta A.D.N., în contradictoriu cu pârâta Agenția Națională pentru Integritate (A.N.I.) a formulat contestație la concluziile raportului de evaluare nr.2277/G/II din 16.01.2012 al A.N.I., pe care îl consideră lovit de nulitate absolută, în conformitate cu art.13 (2) din Legea nr.176/2010, deoarece:

– persoana vizată (D.N.A.) de raportul de evaluare al ANI nu a fost informată concret cu referire la o anumită situație de fapt, care i-ar fi fost imputabilă, ci numai cu niște temeuri de drept, lucru care rezultă din toată corespondența A.N.I. către aceasta și din corespondența fostului Secretar General al Guvernului către A.N.I. din lunile decembrie 2011 și ianuarie 2012;

– lucrarea nr.122562/S/II din 24.11.2011, la care se face trimitere în corespondența A.N.I. comunicată pe 28.12.2011, nu a fost transmisă doamnei A. și nici nu s-a făcut măcar vreo referire la vreo situație concretă imputabilă doamnei A., deci nu a existat o informare reală, așa cum solicită art.13 (2) din Legea nr.176/2010, ci numai o convocare la A.N.I. pentru a se formula un punct de vedere, fără a i se specifica la ce.

– din corespondența D.N.A. din 29.10.2011 și 13.01.2012 către A.N.I. rezultă lipsa informării concrete a elementelor de fapt și solicitarea continuă a persoanei fizice de a se realiza de către A.N.I. această condiție imperativă, impusă de o evaluare

imparțială și pe care A.N.I. a refuzat să o realizeze.

În subsidiar, reclamanta a solicitat să se dispună anularea actului intitulat „Raport de evaluare nr.2277/G/II din 16.01.2012 al A.N.I.” arătând că ANI a concluzionat la pagina 9 alin 4 din raportul de evaluare că: „prin semnarea adreselor din 21.05.2010 și 02.06.2010 doamna A. ar fi participat la luarea unor decizii care au produs un folos material pentru soțul său, susținere eronată, care nu ține cont de lege și de situația de fapt. În raportul de evaluare contestat, nu s-a indicat care este concret folosul material generat de semnarea celor două adrese care vizau o asociație cu scop nepatrimonial, ce nu are patrimoniu comun cu soțul reclamantei. Nu este indicată vreo probă care să indice care a fost folosul material al soțului și legătura de cauzalitate dintre acesta și aprobările date pentru o persoană juridică fără scop patrimonial.

Sub aspect procedural de formă și fond reclamanta a arătat că au fost încălcate prevederile art.8 alin.(3) din Legea nr.176/2010, respectiv principiile după care se desfășoară de către A.N.I. activitatea de evaluare, respectiv: principiul legalității, principiul confidențialității, principiul imparțialității, principiul independenței operaționale, principiul bunei administrări, principiul dreptului la apărare.

Astfel nu s-a respectat principiul confidențialității din Legea nr.176/2010 și nici art.18 din Legea nr.144/2007, care interzice orice declarație publică privind fapte instrumentate de către ANI.

S-a mai susținut că Președintele A.N.I., pe 26.11.2011, la postul de televiziune R., a făcut declarații privind fapte instrumentate de către A.N.I. și s-a antepunat concluzionând public cu aproximativ 50 de zile înainte să aibă loc așa-zisa evaluare, că este conflict de interese.

A apreciat reclamanta că opinia sa, comunicată public, a fost clar o comandă pentru subalternii săi, inspectorii de integritate, care potrivit art.28 din Legea nr.144/2007, pot fi sancționați și eliberați din funcție de către Președintele A.N.I. și astfel, concluziile din raportul de evaluare contestat susțin, cu totul întâmplător, opinia domnului M.

Mai mult, informarea efectuată de către inspectorul de integritate, ce i-a fost comunicată pe data de 6.12.2011, după concluzia făcută publică de către Președintele A.N.I. pe un post de televiziune, nu conține decât trimiteri la articolele din lege, fără să facă vreo specificație concretă la vreo situație de fapt, așa cum s-a arătat mai înainte.

A mai susținut reclamanta că, oricum înainte de a se lua o decizie în cadrul A.N.I., trebuia să fie legal citată, pentru a lua la cunoștință că s-au dispus cercetări asupra sa, a-și exprima punctul de vedere și pentru a formula eventuale explicații cu privire la datele A.N.I. În loc de aceasta, nu a fost citată legal, nu a fost informată în termenul legal că există o verificare sau o sesizare cu privire la persoana sa, aflând de existența unei sesizări pe data de 26.11.2011, cu ocazia unui interviu al domnului Președinte al A.N.I., la postul de televiziune R., iar informarea propriu-zisă i-a fost transmisă abia pe 6.12.2011.

Totodată, constatările afișate pe site-ul instituției în comunicatul de presă nu indică care este „ interesul personal de natură patrimonială” cu privire la aprobarea de închiriere a spațiului dată unei asociații fără scop patrimonial, așa cum prevede art.1 alin.(2) din O.G. nr.26/2000, care reglementează activitățile asociațiilor și fundațiilor și care specifică că aceasta face parte din persoane juridice de drept privat” fără scop patrimonial”, de unde rezultă foarte clar lipsa oricărui conflict de interese.

Mai mult, aprobarea pentru spațiul de aproximativ 30 de metri, dată pentru firma în care soțul său era asociat, este dată de

către RAAPPS, respectiv de către Directorul General și Directorul Comercial, sub condiții similare cu încă alte 23 de aprobări, date de același RAAPPS fără să o informeze, sau fără să emită vreun act în acest sens.

A mai precizat reclamanta că toate activitățile pe care le-a desfășurat în calitate de Secretar General al Guvernului României au fost în conformitate cu prevederile legale valabile de atunci și în prezent cât și în conformitate cu legile și tratatele interne și internațional, respectând întocmai procedurile specifice activităților funcției pe care a deținut-o.

Prin sentința civilă nr.3526 din 25 mai 2012 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal acțiunea formulată a fost admisă, instanța dispunând anularea raportului întocmit de intimata Agenția Națională pentru Integritate sub nr.2277/G/II din 16.01.2012

Prima instanță a constatat că reclamanta a fost informată cu privire la faptul că, în conformitate cu prevederile art.8 alin. (1), (2) și (3) și art.10 lit. b) din Legea nr.176/2010, iar urmare a transmiterii celei de a doua informări la data de 29.12.2011, reclamanta a trimis pe adresa Agenției Naționale de Integritate o adresă referitoare la „modalitatea comunicării de A.N.I. a faptului că au fost identificate elemente în sensul existenței unui conflict de interese, fără a se face vreo referire la actul, acțiunea, la ce se referă și când au avut loc pentru a se prezenta un punct de vedere la speță”.

Sub acest aspect s-a constatat și că reclamanta nu a răspuns la nici unul dintre apelurile telefonice efectuate de A.N.I, motiv pentru care la data de 10.01.2012, s-a revenit cu adresa nr.1238/G/II din 10.01.2012 prin care i s-a comunicat, faptul că urmare a verificărilor efectuate au fost identificate elemente în sensul existenței unui conflict de interese, întrucât în perioada exercitării funcției publice de Secretar

General al Guvernului a încălcat prevederile art.70 și art.72 din Legea nr.161/2003.

Instanța fondului a considerat ca raportul ANI este nelegal pe fond, reținând următoarele:

Astfel, conform Legii nr.161/2003 persoana care exercită funcția de membru al Guvernului, secretar de stat, subsecretar de stat sau funcții asimilate acestora, prefect ori subprefect este obligată să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să nu ia sau să nu participe la luarea unei decizii în exercitarea funcției publice de autoritate, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori rudele sale de gradul I.

S-a reținut că petenta nu a obținut nici un folos material, constatările afișate pe site-ul instituției în comunicatul de presă neindicând care este „ interesul personal de natură patrimonială” cu referire la aprobarea privind închirierea spațiului unei asociații fără scop patrimonial, așa cum prevede art.1 alin.(2) din O.G. nr.26/2000, care reglementează activitățile asociațiilor și fundațiilor și care specifică că aceasta face parte din categoria persoanelor juridice de drept privat” fără scop patrimonial”, de unde rezultă foarte clar lipsa oricărui conflict de interese.

A mai constatat judecătorul fondului că aprobarea pentru spațiul de aproximativ 30 de metri, dată pentru firma în care soțul său era asociat, este dată de către RAAPPS, respectiv de către Directorul General și Directorul Comercial, sub condiții similare cu încă alte 23 de aprobări, date de același RAAPPS fără să o informeze, sau fără să emită vreun act în acest sens.

De asemenea, nu a rezultat care este avantajul material procurat soțului reclamantei, atâta timp cât avizarea sediului s-a realizat pentru mai multe ONG-uri și, în plus, asociațiile/ fundațiile au un scop non-profit.

Astfel, nu se poate reține existența unor foloase materiale ale soțului-președinte al asociației, decât dacă s-ar dovedi că acesta folosea în interes pur personal spațiul (locuință personală, birou personal), sau dacă ar realiza un comodat în interesul său urmat de subînchirieri oneroase pentru terți.

Împotriva acestei sentințe, considerând-o netemeinică și nelegală a formulat recurs Agenția Națională de Integritate, invocând ca temei legal dispozițiile art.304 pct.8, 9 și art.304¹ C.proc.civ.

În motivarea căii de atac, se aduc critici sentinței recurate în sensul că, din perspectiva art.304 pct.9 C.proc.civ., hotărârea a fost dată cu aplicarea greșită a legii, întrucât, în raport de dispozițiile art.70 din Legea nr.161/2003, și probele existente la dosar se impune a se reține existența unui conflict de interese în ceea ce o privește pe intimata-reclamantă.

Se susține că în cauza supusă judecății, contrar celor reținute de prima instanță, în raport de probele administrate, s-a dovedit că a existat un interes personal de natură patrimonială legat de obținerea unui spațiu necesar înființării asociației reprezentată de soțul intimatei-reclamante în calitate de președinte, cu o chirie preferențială, într-un quantum cât mai scăzut decât cel existent pe piața imobiliară liberă.

Se arată că reclamanta, în calitate de Secretar General al Guvernului a aprobat nota RAAPPS nr.5968 din 21.05.2010 privind atribuirea către Asociația „C.P.S.D.F.” la care membru fondator și președinte este soțul acesteia, a unui spațiu de 105,2 m.p. situat în București, pe o perioadă de 1 an, în baza căreia s-a încheiat contractul de locațiune nr.301 din 1.06.2010.

Se susține că fără această aprobare nu putea fi atribuit spațiul asociației.

Ulterior, la data de 2 iunie 2010, intimata-reclamantă în calitate de Secretar General al Guvernului a aprobat ca termenul de atribuire a spațiului să fie extins de la 1 la 5 ani.

Astfel, se susține că prin aprobarea Notei R.A.-A.P.P.S. și a prelungirii termenului de atribuire a spațiului, intimata-reclamantă, în calitate de Secretar General al Guvernului, a acționat cu încălcarea prevederilor legale privind regimul juridic al conflictelor de interese, încălcând obligația prevăzută de art.72 din Legea nr.161/2003 și participând la luarea unor decizii care au adus un folos material pentru soțul său, președintele asociației și membru fondator.

Se menționează că în mod eronat instanța de fond a apreciat că nu a rezultat care este avantajul material procurat soțului reclamantei întrucât este evident că în absența aprobării date de aceasta, asociația nu ar fi putut închiria spațiul pe o perioadă de 1 an extinsă la 5 ani, nu ar fi putut face dovada existenței unui spațiu pentru a se înregistra și ar fi fost obligată să suporte diferența dintre cuantumul chiriei pe care ar fi fost obligată asociația să o plătească pentru închirierea spațiului necesar înregistrării de pe piața imobiliară liberă pe o perioadă de 5 ani și cuantumul chiriei stabilită de R.A. – A.P.P.S. prin contractul de închiriere, fiind de notorietate că R.A. – A.P.P.S. practică chirii mult mai scăzute.

Invocând ca temei legal al recursului și dispozițiile art.304 pct.8 C.proc.civ., recurenta susține că instanța de fond a interpretat greșit actul juridic dedus judecății, schimbând natura ori înțelesul lămurit și vădit neîndoielnic al acestuia.

Intimata-reclamantă a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat, apreciind sentința recurată ca legală și temeinică.

Se arată, în esență, că susținerile recurente din calea de atac nu se regăsesc în raportul de evaluare contestat și pentru care nu sunt administrate probe la dosar, încercându-se astfel reformarea și completarea actului administrativ contestat.

Se menționează că A.N.I. nu a reușit să demonstreze cu probe certe, verosimile, existența conflictului de interese, așa cum este reglementat de art.70 și 72 din Legea nr.161/2003, iar sintagma „avantaj” nu este cuprinsă în definiția legală a conflictului de interese care se referă la interes personal de natură materială sau folos material personal.

În concret, intimata-reclamantă susține că nu s-a făcut dovada existenței unui interes personal de natură patrimonială, condiție imperativă pentru a se reține conflictul de interese conform dispozițiilor art.70, 72 din Legea nr.161/2003. Se susține că asociația căreia i-a fost închiriat spațiul cu aprobarea sa nu are scop patrimonial, nu are patrimoniu comun cu cel al soțului său și în caz de desființare patrimoniul acesteia nu se împarte între membrii fondatori, conform art.22 din Statut, Codului civil și O.G. nr.26/2000, iar chiria stabilită a fost calculată în mod similar cu toate asociațiile și fundațiile care aveau spații de la R.A. – A.P.P.S., în condiții legale. Prin urmare, nu se poate reține un folos, un beneficiu material determinat în favoarea soțului său și care să se fi produs ca o consecință a actelor sale.

Intimata-reclamantă a formulat și note scrise prin care a reiterat argumentele din cuprinsul întâmpinării și a depus la dosar înscrisuri referitoare la practica A.N.I. și la aspectele învederate.

Soluția instanței de recurs

Înalta Curte, analizând recursul formulat, apreciază că este fondat, pentru considerentele ce urmează a fi expuse.

Instanța de recurs apreciază că motivul de recurs prevăzut de

art.304 pct.9, în condițiile art.304¹ C.proc.civ., potrivit căruia „hotărârea pronunțată este lipsită de temei legal ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii” este fondat.

Astfel cum rezultă din expunerea rezumativă prevăzută la pct.1 al prezentei decizii, reclamanta a formulat contestație împotriva Raportului de evaluare nr.2277/G/II din 16.01.2012 prin care s-a reținut că A.D.N. nu a respectat prevederile legale privind conflictul de interese, întrucât prin adresa nr.10506 din 21.05.2010 emisă de Secretariatul General al Guvernului a avizat Nota Regiei Autonome „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat” nr.5968 din 21.05.2010 având ca obiect atribuirea spațiului de 105,2 m.p. situat la parterul imobilului din str. M.B., pentru o perioadă de 1 an, Asociației „CPSDF”.

De asemenea, prin adresa nr.10506 din 2.06.2010 emisă de Secretariatul General al Guvernului s-a aprobat extinderea termenului de atribuire de la 1 an la 5 ani, pentru același spațiu aparținând Asociației CPSDF, asociație condusă de T.A., soțul intimatei, aceasta participând în acest fel la luarea unor decizii care au produs un folos material acestuia, încălcând astfel dispozițiile art.70 și 72 din Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției.

Prin contestația formulată s-a solicitat a se constata nulitatea absolută a acestui raport de evaluare pentru argumentele arătate în cuprinsul cererii de chemare în judecată și, în subsidiar, anularea acestuia, motivat de faptul că nu a fost dovedit folosul material, condiție pentru a se reține existența conflictului de interese, conform art.70, 72 din Legea nr.161/2003.

Prin sentința nr.3526 din 25.05.2012 a Curții de Apel

București, Secția contencios administrativ și fiscal s-a admis cererea reclamantei, anulându-se raportul contestat în cauză, reținându-se că nu a fost dovedit faptul că s-a produs un folos material pentru sine, pentru soțul sau rudele de gradul I, pentru a se reține existența conflictului de interese în ceea ce o privește pe reclamantă.

Referitor la aspectele invocate de reclamantă în susținerea nulității absolute a raportului de evaluare, acestea nu au fost reținute a fi întemeiate de instanța de fond.

Reclamanta nu a formulat recurs împotriva acestei sentințe, astfel că aceste aspecte nu mai pot fi repuse în discuție.

Recursul formulat de A.N.I. vizează lămurirea problemei dacă în ceea ce o privește pe intimata-reclamantă se poate reține că nu a respectat prevederile legale privind conflictul de interese conform art.70 și 72 din Legea nr.161/2003.

În concret, dacă a fost dovedită îndeplinirea condiției referitoare la un „interes personal de natură patrimonială”, respectiv „folos material pentru sine, pentru soțul său sau rudele de gradul I” pentru a se reține conflictul de interese în cauza dedusă judecătii, în ceea ce o privește pe reclamantă.

Potrivit art.70 din Legea nr.161/2003 „prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative”.

Art.72 din același act normativ, prevede că „persoana care exercită funcția de membru al Guvernului, secretar de stat, subsecretar de stat sau funcții asimilate acestora, este obligată să nu participe la luarea unei decizii în exercitarea funcției publice de autoritate care produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori rudele sale de gradul I”.

Din cuprinsul acestor dispoziții rezultă că pentru a se reține existența conflictului de interese, trebuie îndeplinită condiția referitoare la „interesul personal de natură patrimonială” sau „folosul material” pentru sine, pentru soțul ori rudele sale de gradul I”.

Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei rezultă că intimata-reclamantă în calitate sa de Secretar General al Guvernului, a aprobat, prin adresa nr.10506 din 21.05.2010 Nota R.A. – A.P.P.S. nr.5968 din 21.05.2010 privind cererea de atribuire cu nr.5968 din 20.05.2010, către Asociația „CPSDF”, aflată în curs de dobândire a personalității juridice, a spațiului în suprafață de 105,20 m.p. situat la parterul imobilului din str. M.B., în vederea stabilirii sediului social al asociației.

Este adevărat că în nota RA – APPS se menționa ca perioadă a atribuirii 5 ani. Adresa nr.20/10506 din 21.05.2010 semnată de reclamantă a fost anulată prin adresa nr.20/10506 din 2.06.2010, emisă tot de reclamantă în calitate sa de Secretar General al Guvernului, prin care s-a aprobat atribuirea spațiului asociației pe o perioadă de 5 ani. Însă contractul de închiriere/locațiune cu nr. 301, a fost încheiat la 1 iunie 2010, pe o perioadă de 5 ani, anterior aprobării.

Necontestat este faptul că membru fondator și președinte al asociației este soțul reclamantei, T.A., care, potrivit actului constitutiv a adus ca aport în lei suma de 350 lei la constituirea patrimoniului social al acesteia.

Aprobările pentru atribuirea spațiului au fost acordate și semnate de intimata-reclamantă în calitate de Secretar General al Guvernului, în condițiile în care, potrivit art. 1 alin.(2) din HG nr. 60/2005 RA-APPS „este persoană juridică și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară sub autoritatea Secretariatului General al Guvernului, care îndeplinește față de aceasta atribuțiile

legale prevăzute pentru ministerul de resort.”

Potrivit dispozițiilor art.6 alin.(2) din H.G. nr.60/2005 privind organizarea și funcționarea R.A. – APPS, cu modificările și completările ulterioare, „atribuirea, în condițiile legii, către instituții publice care se autofinanțează, organizații sindicale, partide politice, fundații, asociații, cabinete de avocatură, birouri notariale, unități aparținând cultelor religioase, unități din domeniul presei sau edituri, a spațiilor pentru birouri și pentru alte destinații din imobilele ce se află în administrarea regiei, se face de către aceasta, cu aprobarea Secretariatului General al Guvernului”.

De asemenea, conform art. 6 alin.(4) din HG nr.60/2005 „Atribuirea, în totalitate sau în parte, a imobilelor, construcții și terenuri aflate în administrarea regiei, către alte persoane juridice decât cele prevăzute la alin. (1), se face pe bază de contracte de asociere, de închiriere, de prestări de servicii, încheiate potrivit legii, cu aprobarea Secretariatului General al Guvernului.”

Deci, în raport de aceste dispoziții, atribuirea spațiului cât și încheierea contractului de închiriere nu se putea realiza fără aprobarea Secretariatului General al Guvernului, respectiv reclamantei. Este adevărat că atribuirea se putea face, în condițiile legii, și către fundații sau asociații.

Din înscrisurile de la dosar și de altfel, necontestat este faptul că la momentul acordării/semnării aprobării, asociația menționată nu dobândise personalitate juridică și deci nu se încadra în categoria subiectelor enumerate de art.6 alin.(2) din H.G. nr.60/2005 care puteau beneficia de atribuirea spațiilor deținute de R.A. – A.P.P.S., aprobarea intervenind la 2 iunie 2010, ulterior încheierii contractului de locațiune nr. 301 din 1 iunie 2010.

Din cele expuse, este evident că, prin aprobarea dată de

reclamantă în calitatea de Secretar General al Guvernului asupra cererii și notei de atribuire a spațiului la 21.05.2010, într-un termen foarte scurt, de o zi, respectiv aceeași zi, precum și în raport de faptul că această cerere a fost aprobată deși nu a fost formulată de unul din subiectele nominalizate de dispozițiile legale menționate anterior, iar aprobarea din 2 iunie 2010 a intervenit ulterior contractului de locațiune nr. 301 din 1 iunie 2010, asociației i-a fost facilitată astfel posibilitatea de a face dovada sediului în vederea obținerii personalității juridice, potrivit cerinței impuse de art.5 din O.G. nr.26/2000, în condiții avantajoase patrimonial, fiind de notorietate că R.A. – A.P.P.S. practică chirii mult mai scăzute decât cele de pe piața imobiliară liberă.

Mai mult, aprobarea a vizat inclusiv posibilitatea de a se încheia contractul de închiriere, inclusiv plata chiriei la o dată nedeterminată ce era lăsată la libera apreciere, după dobândirea personalității juridice, fapt ce era în favoarea solicitantei.

Este evident că deciziile reclamantei în acordarea aprobărilor în modalitatea reținută anterior au fost influențate de calitatea pe care soțul său o deținea în cadrul asociației și care participase cu un aport în numerar la constituirea patrimoniului acesteia, afectând imparțialitatea, respectiv atitudinea neutră la care aceasta era obligată în virtutea funcției deținute, de Secretar General al Guvernului.

În acest context, se reține că există un interes personal de natură patrimonială prin faptul că un membru al familiei reclamantei, respectiv soțul său, implicat patrimonial, era membru fondator și președintele asociației ce a solicitat și a beneficiat de spațiul închiriat urmare a aprobării date de reclamantă, care deținea funcția de Secretar General al Guvernului, în condițiile reținute în raport de înscrierile existente la dosar.

Or, implicarea patrimonială a soțului său și acordarea aprobării închirierii spațiului de reclamantă asociației unde acesta avea calitățile menționate, în situațiile de fapt expuse, confirmă inclusiv folosul material al soțului său.

Reclamanta, în raport de dispozițiile art.72 din Legea nr.161/2003, avea obligația de a nu emite vreun act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să *nu ia sau să nu participe la luarea unei decizii* în exercitarea funcției publice deținute care produce un folos material pentru soțul său. Prin aprobările date în maniera expusă, având ca obiect atribuirea spațiului menționat și vizat de asociația al cărei președinte și membru fondator era soțul său, implicat patrimonial, căruia evident i-a fost produs un folos material, a încălcat prevederile legale privind regimul juridic al conflictelor de interese, astfel cum este prevăzut de art.70 și 72 din Legea nr.161/2003.

Prin urmare, față de toate considerentele expuse, motivul de recurs prevăzut de art.304 pct.9 C.proc.civ. este fondat, fiind nelegală și netemeinică hotărârea instanței de fond prin care a anulat Raportul de evaluare nr.2277/G/II din 16.01.2012 ce o privește pe reclamantă, cu interpretarea greșită a situației de fapt, precum și a dispozițiilor legale incidente în cauză.

Înalta Curte reține că motivul de recurs prevăzut de art.304 pct.8 C.proc.civ. a fost doar indicat și nu dezvoltat, astfel că în lipsa unor critici subsumate acestui motiv, soluția instanței de fond nu poate fi supusă controlului de legalitate al instanței de recurs.

Față de cele reținute, în considerentele acestei decizii, instanța de recurs a apreciat că sunt nefondate toate susținerile intimății-reclamante formulate în apărare.

Practica recurentei-pârâte invocată nu prezintă relevanță în cauză, nefiind izvor de drept.

În concluzie, Înalta Curte, în temeiul art.312 alin.(1) teza I C.proc.civ., art.20 din Legea nr.554/2004 cu modificările și aprobările ulterioare, a admis recursul recurentei, a casat sentința recurată și, rejudecând cauza, a respins acțiunea, actul administrativ atacat – Raportul de evaluare nr.2277/G/II din 16.01.2012 al Agenției Naționale de Integritate, fiind legal și temeinic.

Termenul pentru plata impozitelor locale și pentru depunerea unor declarații, prelungit cu trei luni

Ministerul Finanțelor Publice anunță prorogarea termenelor de depunere a declarațiilor și de plată a unor impozite locale după cum urmează:

1. Termenul de declarare a clădirilor cu destinație nerezidențială sau mixtă deținute de persoanele fizice a fost prelungit de la 31 martie, la **31 mai**.
2. Termenul de declarare a clădirilor deținute de persoanele juridice a fost de asemenea prelungit de la 31 martie la 31 mai.
3. Persoanele fizice și juridice pot depune declarații pentru mijloacele de transport și mijloacele de transport radiate până la data de **31 mai (în loc de 31 martie)**.
4. Primul termen de plată pentru impozitul pe clădiri, impozitul pe teren și pe mijloacele de transport datorate de

orice contribuabil a fost prelungit de la 31 martie, la **30 iunie**.

Odată cu modificarea termenelor de declarare și de plată sunt prelungite și termenele legate de facilități.

Contribuabilii care achită integral, până la 30 iunie 2016, impozitele pe clădiri, terenuri, mijloace de transport beneficiază de bonificația stabilită de către Consiliile locale.